

ZAKON

O METROLOGIJI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se organizacija poslova metrologije, zakonske merne jedinice i etaloni Republike Srbije, stavljanje na tržište, odnosno isporučivanje na tržište, kao i upotreba merila, ocenjivanje usaglašenosti merila sa propisanim zahtevima, prethodno upakovani proizvodi i merne boce, upotreba i distribucija zakonskog vremena, važenje inostranih znakova i dokumenata, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za metrologiju.

Cilj

Član 2.

Cilj ovog zakona je da obezbedi:

- 1) upotrebu mernih jedinica usklađenih sa Međunarodnim sistemom jedinica;
- 2) jedinstveni metrološki sistem koji obezbeđuje tačno i pouzdano merenje i poverenje u rezultate merenja sprovedenih radi zaštite potrošača, života i zdravlja ljudi i životinja, zaštite životne sredine, opšte bezbednosti, kontrole i bezbednosti saobraćaja i zaštite prirodnih resursa;
- 3) sledivost rezultata merenja do etalona Republike Srbije i do međunarodnih etalona ili nacionalnih etalona drugih država;
- 4) uslove za slobodnu trgovinu i sprečavanje nepotrebnih prepreka u trgovini;
- 5) podršku i razvoj odgovarajuće metrološke infrastrukture koja obezbeđuje sledivost mernih rezultata;
- 6) metrološke istraživačke i razvojne aktivnosti;
- 7) brzo, tačno i lako razumljivo saopštavanje i prenošenje informacija o metrološkim pitanjima.

Primena

Član 3.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje zakonska metrološka kontrola, primenjuju se na merila koja se upotrebljavaju za merenja u oblasti zaštite zdravlja ljudi i životinja, zaštite opšte bezbednosti, zaštite životne sredine i prirodnih resursa, kontrole i bezbednosti saobraćaja, u prometu roba i usluga, kao i zaštite potrošača i naplate putarine, taksi, tarife, poreza, premija, kazni, naknada, odšteta ili sličnih vrsta plaćanja na osnovu rezultata merenja.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuju uslovi za stavljanje merila na tržište, odnosno njegovo isporučivanje na tržište, kao i upotrebu primenjuju se jednako na sva merila bez obzira na njihovo poreklo.

Odredbe ovog zakona primenjuju se i na oblast odbrane, osim planiranja, organizovanja, sprovođenja i nadzora metrološke delatnosti koja se obavlja za specifične potrebe odbrane, što uređuje ministar nadležan za poslove odbrane.

Odredbe ovog zakona primenjuju se i na upotrebu zakonskog vremena u službene i poslovne svrhe i u svrhe javnog objavljivanja i oglašavanja, osim u oblasti vazdušnog saobraćaja, ako je to predviđeno međunarodnim konvencijama i ugovorima koji obavezuju Republiku Srbiju.

Dostupnost rezultata merenja

Član 4.

Rezultati merenja koja se vrše, na zahtev ili za potrebe državnih organa, u javnom interesu, naročito u oblasti zaštite zdravlja i opšte bezbednosti, kao i zaštite životne sredine dostupni su pravnim i fizičkim licima u skladu sa propisima kojima se uređuje dostupnost informacija od javnog značaja.

Značenje pojmova

Član 5.

Pojedini pojmovi u smislu ovog zakona imaju sledeće značenje:

- 1) zakonske merne jedinice su merne jedinice čija je primena obavezna u Republici Srbiji;
- 2) etalon predstavlja realizaciju definicije date veličine sa navedenom vrednošću veličine i pridruženom mernom nesigurnošću, tako da služi kao referenca;
- 3) međunarodni etalon je etalon priznat od potpisnika međunarodnog sporazuma;
- 4) nacionalni etalon je etalon koji je odlukom o proglašenju priznat kao osnova za dodeljivanje vrednosti veličine drugim etalonima iste veličine posredstvom neprekidnog lanca etaloniranja i pomoću koga se najtačnije ostvaruje određena SI jedinica u Republici Srbiji;
- 5) referentni materijal je materijal dovoljno homogen i stabilan u odnosu na određena svojstva, koji je ustanovljen da odgovara predviđenoj upotrebi u merenju ili ispitivanju nazivnih svojstava;
- 6) sertifikovani referentni materijal je referentni materijal praćen sertifikatom koji obezbeđuje jednu ili više određenih vrednosti osobina sa pridruženim mernim nesigurnostima i dokazom o sledivosti korišćenjem validnih postupaka;
- 7) sledivost je osobina rezultata merenja pomoću koje se taj rezultat dovodi u vezu sa navedenom referencom posredstvom neprekidnog lanca etaloniranja od kojih svako doprinosi utvrđenoj mernoj nesigurnosti;
- 8) etaloniranje je postupak kojim se, pod određenim uslovima, u prvom koraku uspostavlja odnos između vrednosti veličina sa mernim nesigurnostima koje ostvaruju etaloni, i odgovarajućih pokazivanja sa pridruženim mernim nesigurnostima, a u drugom koraku, te se informacije koriste za uspostavljanje odnosa za dobijanje rezultata merenja iz pokazivanja;
- 9) merilo je uređaj koji se koristi za merenja, sam ili u sklopu sa jednim ili više dopunskih uređaja;
- 10) zakonska metrološka kontrola su sve zakonske aktivnosti kojima podležu merila i obuhvata zakonsku kontrolu merila, metrološki nadzor, metrološku ekspertizu, kao i ostale aktivnosti u svrhu pregleda i dokazivanja usaglašenosti sa propisanim zahtevima;
- 11) zakonska kontrola merila obuhvata sve zakonske aktivnosti kojima podležu merila, kao što su ocenjivanje usaglašenosti, odobrenje tipa, overavanje merila i dr;

12) metrološki nadzor obuhvata nadzor nad merilima, prethodno upakovanim proizvodima i mernim bocama koje se stavljaju na tržište, nadzor nad merilima u upotrebi, nadzor nad pravilnom upotrebom zakonskih mernih jedinica, kao i nadzor nad upotrebom zakonskog vremena u Republici Srbiji;

13) metrološka ekspertiza obuhvata službeni pregled merila koji služi kao dokaz pri donošenju odluka u postupcima pred sudom ili drugim organima;

14) ocenjivanje usaglašenosti merila je svaka aktivnost kojom se utvrđuje da li je pojedinačno merilo, partija merila ili proizvedena serija merila usaglašena sa svim propisanim zahtevima koji se primenjuju na to merilo;

15) normativni dokument je dokument Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology) ili drugi odgovarajući dokument kojim se potvrđuje pretpostavka o usaglašenosti sa propisanim bitnim zahtevima, i čija oznaka je objavljena u Službenom glasniku Evropske unije, radi sprovođenja evropskog propisa;

16) ispitivanje tipa je postupak ocenjivanja usaglašenosti jednog ili više uzoraka određenog tipa merila čiji je rezultat izveštaj, sertifikat ili druga isprava o ispitivanju;

17) odobrenje tipa je postupak kojim se potvrđuje da je određeni tip merila u neharmonizovanoj oblasti usaglašen sa odgovarajućim propisanim zahtevima, i na osnovu koga se izdaje sertifikat o odobrenju tipa merila;

18) overavanje merila je postupak koji obuhvata pregled i žigosanje i/ili izdavanje sertifikata o overavanju merila, kojim se konstatuje i potvrđuje da je merilo usaglašeno sa propisanim zahtevima;

19) isporuka na tržištu je svako činjenje dostupnim merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca na tržištu Republike Srbije radi distribucije, potrošnje ili upotrebe, u okviru privredne delatnosti, sa ili bez naknade;

20) stavljanje na tržište je prva isporuka merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca na tržištu Republike Srbije;

21) proizvođač je pravno lice ili preduzetnik koje izrađuje merilo ili za koga se merilo projektuje i izrađuje i koji stavlja to merilo na tržište pod svojim imenom ili trgovačkim znakom;

22) zastupnik je pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, koje ima pisano ovlašćenje proizvođača da u njegovo ime preuzima određene radnje;

23) uvoznik je pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, koje stavlja na tržište merilo, odnosno prethodno upakovani proizvod iz drugih država;

24) distributer je pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji, koje je uključeno u lanac isporuke, a nije proizvođač ili uvoznik;

25) stavljanje u upotrebu je prva upotreba merila od strane krajnjeg korisnika za svrhe za koje je to merilo namenjeno;

26) popravka merila je skup tehnoloških postupaka kojima se merilo ili njegovi sklopovi, podslopovi i sastavni delovi, uključujući mehanička oštećenja i softver dovode iz stanja u otkazu u ispravno stanje tako da mogu obavljati zahtevanu tehničku funkciju;

27) prepravka merila je aktivnost kojom se menjaju neke tehničke ili metrološke karakteristike, uključujući softver, kojima se utiče na usaglašenost merila sa propisanim zahtevima;

28) prethodno upakovani proizvodi su proizvodi koji su upakovani bez prisustva kupca, pri čemu se količina tih proizvoda ne može promeniti bez promene pakovanja, odnosno bez otvaranja pakovanja pri čemu nastaje vidno oštećenje;

29) paker je pravno lice ili preduzetnik koje je odgovorno za pakovanje prethodno upakovanog proizvoda;

30) merne boce su posude nazivne zapremine od 0,05 L do 5 L koje su zatvorene ili izrađene da budu zatvorene i namenjene za skladištenje, prevoz ili isporuku tečnosti, i koje imaju takva metrološka svojstva da se mogu koristiti kao merne boce, odnosno da njihov sadržaj može biti izmeren sa dovoljnom tačnošću kada su napunjene do određenog nivoa ili do određenog procenta ukupne zapremine;

31) univerzalno koordinirano vreme (UTC) je vremenska skala čije održavanje i objavljivanje podataka o njoj vrši Međunarodni biro za tegove i mere (Bureau International des Poids et Mesures, BIPM), u saradnji sa Međunarodnom službom za rotaciju Zemlje i referentne sisteme (International Earth Rotation and Reference Systems Service, IERS);

32) zakonsko vreme Republike Srbije je nacionalna realizacija univerzalnog koordiniranog vremena (UTC) uvećana za jedan čas (srednjoevropsko vreme);

33) distribucija vremena je prenos zakonskog vremena od nacionalnog etalona vremena i frekvencije Republike Srbije do korisnika na teritoriji Republike Srbije.

Drugi pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu, a nisu definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje definisano zakonima kojima se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, standardizacija, opšta bezbednost proizvoda i računanje vremena.

II. ORGANIZACIJA POSLOVA METROLOGIJE

Obavljanje poslova metrologije

Član 6.

Poslove metrologije, u smislu ovog zakona, u Republici Srbiji obavljaju:

- 1) ministarstvo nadležno za poslove metrologije;
- 2) Direkcija za mere i dragocene metale (u daljem tekstu: Direkcija);
- 3) imenovani nosioci nacionalnih etalona;
- 4) pravna lica koja su imenovana za obavljanje poslova ocenjivanja usaglašenosti merila sa propisanim zahtevima (u daljem tekstu: imenovana tela za ocenjivanje usaglašenosti merila);
- 5) pravna lica koja su imenovana za obavljanje poslova overavanja merila (u daljem tekstu: imenovana tela za overavanje merila).

Ministarstvo nadležno za poslove metrologije

Član 7.

Ministarstvo nadležno za poslove metrologije (u daljem tekstu: Ministarstvo) obavlja sledeće poslove:

- 1) predlaže nacionalni program razvoja metrologije, koji može biti deo drugih dokumenata javnih politika;
- 2) donosi tehničke propise za pojedine vrste merila;
- 3) vrši imenovanje tela za overavanje merila;

- 4) vrši imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti merila;
- 5) sprovodi nadzor nad radom imenovanih tela za overavanje merila;
- 6) sprovodi nadzor nad radom imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila.

Program iz stava 1. tačka 1) ovog člana donosi se naročito u cilju:

- 1) zaštite potrošača i zaštite životne sredine;
- 2) organizovanja zakonskih i drugih merenja;
- 3) podrške privredi, odnosno planiranja donošenja tehničkih propisa;
- 4) obezbeđivanja uslova za slobodnu trgovinu;
- 5) prepoznavanja nacionalne metrološke institucije u međunarodnom metrološkom sistemu;
- 6) organizacije efikasne metrološke infrastrukture, koja uključuje stručna tela u čijem sastavu su predstavnici zainteresovanih strana;
- 7) obezbeđivanja kompetentnosti laboratorija i osoblja;
- 8) unapređenja znanja i veština u metrologiji;
- 9) međusobnog priznavanja rezultata ispitivanja i drugih isprava.

Poslove iz stava 1. tač. 3), 4) i 6) ovog člana Ministarstvo obavlja u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Direkcija

Član 8.

Direkcija ima svojstvo pravnog lica, sa pravima i dužnostima utvrđenim zakonom.

Sedište Direkcije je u Beogradu.

Direkcija može obrazovati područne unutrašnje jedinice, koje nemaju svojstvo pravnog lica.

Finansiranje

Član 9.

Direkcija se finansira iz:

- 1) budžeta Republike Srbije;
- 2) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Za obavljanje poslova overavanja merila, izdavanje i održavanje akta o osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja merila, izdavanje i održavanje licence za obavljanje poslova overavanja merila, distribucije zakonskog vremena Republike Srbije, metroloških ekspertiza, ispitivanja tipa merila, ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca radi provere ispunjenosti metroloških zahteva i drugih poslova koje sprovodi Direkcija u skladu sa ovim zakonom plaćaju se takse.

Visina taksi iz stava 2. ovog člana ista je za strana i domaća lica.

Takse iz stava 2. ovog člana uplaćuju se na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

Član 10.

Direkcija obavlja sledeće poslove u oblasti metrologije:

- 1) stara se o sistemu zakonskih mernih jedinica u Republici Srbiji;
- 2) razvija, ostvaruje, proglašava, čuva, održava, usavršava etalone Republike Srbije;
- 3) imenuje, usklađuje i nadzire rad imenovanih nosilaca nacionalnih etalona;
- 4) obezbeđuje metrološku sledivost kroz postupke etaloniranja, ispitivanja i kroz druge poslove u svrhu prenošenja vrednosti veličina;
- 5) istraživanje i razvoj u oblasti metrologije;
- 6) obavlja poslove u svrhu utvrđivanja ispunjenosti metroloških i ostalih zahteva za prethodno upakovane proizvode i za merne boce;
- 7) vodi registar pakera kojima je odobrena upotreba znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanih proizvoda i odobrenih oznaka proizvođača mernih boca;
- 8) odobrava upotrebu znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda, kao i znaka proizvođača mernih boca;
- 9) učestvuje, odnosno predstavlja Republiku Srbiju u radu međunarodnih i regionalnih metroloških organizacija, obezbeđuje izvršavanje obaveza koje proizlaze iz članstva u tim organizacijama, i uspostavlja saradnju u oblasti metrologije;
- 10) sprovodi metrološki nadzor;
- 11) proverava ispunjenost uslova za obavljanje poslova overavanja merila, izdaje akt o osposobljenosti i sprovodi provere osposobljenosti;
- 12) ocenjivanja usaglašenosti, za postupke za koje je imenovana od strane nadležnog ministarstva;
- 13) organizuje overavanje i overava merila koja podležu zakonskoj kontroli;
- 14) odobrenja tipa merila u neharmonizovanoj oblasti;
- 15) organizuje i obavlja poslove metrološke ekspertize;
- 16) učestvuje u izradi nacionalnog programa razvoja metrologije;
- 17) vodi registar overenih merila i merila čije je overavanje odbijeno, kao i druge evidencije propisane ovim zakonom;
- 18) obezbeđuje metrološke informacije, izdaje glasilo i bavi se izdavačkom delatnošću;
- 19) ostvaruje zakonsko vreme Republike Srbije;
- 20) organizuje i vrši distribuciju zakonskog vremena Republike Srbije;
- 21) pruža stručnu pomoć i informacije u oblasti metrologije;
- 22) vrši obuke za obavljanje poslova u oblasti metrologije;
- 23) organizuje i sprovodi aktivnosti u vezi sticanja i obnavljanja licence za obavljanje poslova overavanja merila u skladu sa ovim zakonom i vodi evidenciju važećih licenci;
- 24) organizuje proizvodnju i distribuciju žigova kojima se označava merilo na tržištu, odnosno u upotrebi;
- 25) proizvodi i sertifikuje referentne materijale;
- 26) sprovodi međulaboratorijska poređenja;

27) priprema stručne osnove odnosno učestvuje u pripremi propisa iz oblasti metrologije;

28) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

U obavljanju poslova iz stava 1. tačka 13) ovog člana Direkcija je dužna da obavlja i poslove overavanja onih merila za čije overavanje nema imenovanih tela.

Imenovana tela za overavanje merila

Član 11.

Pravna lica mogu biti imenovana za obavljanje poslova overavanja merila ako ispunjavaju uslove, a naročito u pogledu:

- 1) pravnog statusa;
- 2) zaposlenih i angažovanih lica koja stručnu osposobljenost dokazuju posedovanjem odgovarajuće licence osoblja za obavljanje poslova overavanja merila;
- 3) prostorija, opreme za rad i potvrđene merne mogućnosti;
- 4) nezavisnosti i nepristrasnosti u odnosu na lica povezana sa merilom koje je predmet overavanja;
- 5) postupanja po pritužbama na rad i primedbama na donete odluke;
- 6) poverljivosti, odnosno čuvanja poslovne tajne;
- 7) osiguranja od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima u vezi sa poslovima overavanja merila.

Ministar nadležan za poslove metrologije (u daljem tekstu: Ministar) bliže uređuje način provere ispunjenosti uslova za imenovanje iz stava 1. ovog člana.

Akt o osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja merila

Član 12.

Direkcija proverava ispunjenost uslova iz člana 11. stav 1. ovog zakona na zahtev pravnog lica i rešenjem izdaje akt o osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja pojedinih vrsta merila.

Podnosilac zahteva iz stava 1. ovog člana je obavezan da omogućiti predstavnicima Direkcije uvid u sva dokumenta bitna za sprovođenje provere ispunjenosti uslova iz člana 11. stav 1. ovog zakona, kao i pristup prostorijama i opremi u cilju provere ispunjenosti uslova iz člana 11. stav 1. tačka 3) ovog zakona.

Akt o osposobljenosti iz stava 1. ovog člana nije vremenski ograničen.

Pravno lice mora ispunjavati sve uslove iz člana 11. stav 1. ovog zakona tokom važenja akta o osposobljenosti iz stava 1. ovog člana.

Nakon donošenja akta o osposobljenosti iz stava 1. ovog člana Direkcija sprovodi provere osposobljenosti koje mogu biti redovne i vanredne, i u njima mogu učestvovati predstavnici Ministarstva.

Nakon provere osposobljenosti iz stava 5. ovog člana Direkcija donosi rešenje o održavanju akta o osposobljenosti ili oduzimanju akta o osposobljenosti, i o tome obaveštava Ministarstvo.

Direkcija vodi evidenciju o važećim aktima iz stava 1. ovog člana koja sadrži sledeće podatke: redni broj u evidenciji, datum i broj akta o osposobljenosti, naziv pravnog lica kome je izdat akt o osposobljenosti, adresu sedišta i lokacija laboratorija, elektronsku adresu, vrste merila na koje se akt odnosi, vrstu overavanja,

referentni tehnički propis za pojedinu vrstu merila, opseg merenja i klasu tačnosti, i čini je javno dostupnom na internet stranici Direkcije.

Protiv rešenja iz st. 1. i 6. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje Ministarstva je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar bliže uređuje način provere ispunjenosti uslova za izdavanje akta iz stava 1. ovog člana i način provere osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja merila iz stava 5. ovog člana, kao i period redovnih provera.

Licenca za obavljanje poslova overavanja merila

Član 13.

Zaposleni i druga angažovana lica koji u imenovanom telu za overavanje merila obavljaju poslove overavanja merila dužni su da pribave i održavaju licencu kao dokaz stručne osposobljenosti za obavljanje tih poslova.

Licencu iz stava 1. ovog člana može pribaviti i lice koje nije zaposleno ili angažovano u imenovanom telu za overavanje merila.

Direkcija rešenjem izdaje licencu iz stava 1. ovog člana licu iz st. 1. i 2. ovog člana, koje ispunjava propisane uslove u pogledu stručne osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja jedne vrste merila.

Licenca za obavljanje poslova overavanja merila izdaje se na zahtev lica iz st. 1. i 2. ovog člana ukoliko ispunjava uslove koji se odnose na stručnu osposobljenost, a naročito u pogledu:

- 1) stečenog obrazovanja;
- 2) poznavanja osnova metrologije;
- 3) primenu principa zakonske kontrole merila;
- 4) sprovođenja postupka overavanja merila za pojedinu vrstu merila.

Troškove izdavanja licence snosi podnosilac zahteva ili pravno lice u kome je podnosilac zahteva zaposlen ili angažovan.

Izdatu licencu Direkcija će oduzeti, odnosno suspendovati na određeno vreme, rešenjem, ako utvrdi da lice koje je pribavilo licencu nesavesno, nezakonito, odnosno nestručno obavlja poslove za koje mu je licenca izdata ili ako mu je licenca izdata na osnovu netačnih ili neistinitih podataka.

Protiv rešenja iz st. 3. i 6. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje Ministarstva je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Lice kome je licenca suspendovana na određeno vreme, odnosno oduzeta, ne može obavljati poslove overavanja merila tokom perioda suspenzije, niti obnoviti licencu u roku od jedne godine od dana oduzimanja licence.

Direkcija vodi evidenciju važećih licenci koja sadrži podatke o imaoocu licence, vrsti merila za čije overavanje je imalac licence osposobljen, kao i nazivu propisa kojim su propisani zahtevi za predmetno merilo i čini je javno dostupnom na internet stranici Direkcije.

Licenca iz stava 1. ovog člana nije vremenski ograničena.

Direkcija proverava ispunjenost uslova za održavanje licence iz stava 1. ovog člana prilikom bitne izmene tehničkog propisa za pojedine vrste merila i u slučaju kada utvrdi da ti uslovi više nisu ispunjeni donosi rešenje kojim suspenduje licencu na određeno vreme, odnosno kojim oduzima licencu.

Ministar bliže uređuje način provere ispunjenosti uslova za pribavljanje i održavanje licence za obavljanje poslova overavanja merila.

Član 14.

Ministarstvo donosi rešenje o imenovanju tela za overavanje merila, na zahtev pravnog lica, ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 11. stav 1. ovog zakona.

Pri donošenju rešenja iz stava 1. ovog člana smatraće se da pravno lice ispunjava propisane uslove za imenovanje ako poseduje akt o osposobljenosti iz člana 12. stav 1. ovog zakona.

Pri donošenju rešenja iz stava 1. ovog člana smatraće se da pravno lice ispunjava uslove za imenovanje, osim uslova iz člana 11. stav 1. tačka 2) ovog zakona, ako je obim poslova pregleda i ispitivanja merila u celosti pokriven obimom poslova sadržanih u sertifikatu o akreditaciji, koji je to pravno lice pribavilo u postupku akreditacije.

Način i postupak imenovanja za obavljanje poslova overavanja merila sprovodi se u skladu sa zakonom kojim su uređeni tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Rok važenja rešenja iz stava 1. ovog člana određuje se u skladu sa zakonom kojim su uređeni tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo kao javnu knjigu vodi registar imenovanih tela za overavanje merila.

III. OBAVEZE IMENOVANOG TELA ZA OVERAVANJE MERILA

Član 15.

Imenovano telo za overavanje merila dužno je da:

- 1) obavlja poslove overavanja merila u skladu sa propisima i rešenjem o imenovanju;
- 2) odmah obavesti Ministarstvo o svim promenama koje bi mogle uticati na ispunjenost propisanih uslova, kao i o svim promenama podataka o imenovanom telu;
- 3) vodi i dostavlja Direkciji evidencije o overenim merilima, kao i o merilima čije je overavanje odbijeno, radi upisa u Registar overenih merila i merila čije je overavanje odbijeno;
- 4) prestane sa obavljanjem poslova overavanja merila u periodu suspenzije rešenja o imenovanju;
- 5) zaduži i razduži žigove za overavanje merila.

Imenovano telo dužno je da Direkciji podnosi zahtev za zaduživanje žigova.

Direkcija overava uredan zahtev i dostavlja ga imenovanom telu zajedno sa zaduženim žigovima za tekuću godinu, čime potvrđuje da su žigovi zaduženi.

Imenovano telo je dužno da kod Direkcije neiskorišćene žigove razduži nakon isteka roka važenja žiga, odnosno u slučaju donošenja rešenja o ukidanju rešenja o imenovanju.

Direkcija overava uredan zahtev čime potvrđuje da su žigovi razduženi.

Prilikom obavljanja poslova iz stava 1. tačka 1) ovog člana, imenovano telo naplaćuje troškove overavanja merila koje snosi podnosilac zahteva za overavanje merila u skladu sa cenovnikom, koji utvrđuje imenovano telo i koji je javno dostupan.

Član 16.

Evidencija iz člana 15. stav 1. tačka 3) ovog zakona vodi se u elektronskom obliku i naročito sadrži podatke o:

- 1) imenu i adresi, odnosno poslovnom imenu i sedištu podnosioca zahteva za overavanje merila;
- 2) vlasniku merila i njegovoj adresi;
- 3) nazivu, tipu, serijskom broju, kao i specifičnostima merila;
- 4) vrsti overavanja;
- 5) mestu upotrebe merila, osim za merila na mestima na kojima se mora obezbediti neprekidno merenje, a koja se u cilju overavanja moraju zameniti drugim odgovarajućim merilom;
- 6) datumu izvršenog pregleda i overavanja merila;
- 7) postavljenim žigovima, odnosno izdatim sertifikatima o overavanju merila;
- 8) odbijanju overavanja merila.

Imenovano telo za overavanje merila dužno je da evidenciju iz stava 1. ovog člana čuva u periodu važenja žiga, a najmanje tri godine.

Imenovano telo za overavanje merila dužno je da Direkciji dostavi evidenciju iz stava 1. ovog člana, u prvoj polovini tekućeg meseca za prethodni mesec.

Član 17.

Vođenje registra imenovanih tela za overavanje merila, kao i druga pitanja vezana za rad tih tela, sprovodi se u skladu sa zakonom kojim su uređeni tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

IV. METROLOŠKI SAVET

Član 18.

Radi davanja stručnih mišljenja i učestvovanja u realizaciji projektnih zadataka iz oblasti metrologije Vlada osniva Metrološki savet kao stručno savetodavno telo.

Metrološki savet:

- 1) daje stručna mišljenja u pogledu razvoja metrološkog sistema Republike Srbije;
- 2) predlaže naučne i obrazovne aktivnosti u oblasti metrologije;
- 3) predlaže prioritete u naučnim istraživačko-razvojnim projektima u oblasti metrologije.

Metrološki savet na zahtev Direkcije daje stručna obrazloženja, odnosno mišljenja povodom objavljenih metroloških informacija koje su od javnog interesa.

U Metrološki savet imenuju se istaknuti stručnjaci iz oblasti metrologije, predstavnici ministarstava i predstavnici zainteresovanih strana.

Metrološki savet ima predsednika i najmanje šest članova.

Metrološki savet donosi poslovnik o radu.

Stručne i administrativne poslove za potrebe Metrološkog saveta vrši Direkcija.

V. ZAKONSKE MERNE JEDINICE

Član 19.

Zakonske merne jedinice koje se upotrebljavaju u Republici Srbiji su:

- 1) jedinice Međunarodnog sistema jedinica (Systeme International d'Units, SI);
- 2) jedinice koje nisu obuhvaćene Međunarodnim sistemom jedinica, a koje se mogu koristiti u skladu sa ovim zakonom.

Pravno lice i preduzetnik upotrebljavaju zakonske merne jedinice iz stava 1. ovog člana u okviru obavljanja delatnosti.

Zakonske merne jedinice iz stava 1. ovog člana, njihove nazive, oznake, kao i način njihove upotrebe bliže uređuje Vlada.

VI. ETALONI

Etaloni Republike Srbije

Član 20.

Etalon Republike Srbije je etalon, koji je odlukom o proglašenju priznat kao osnova za dodeljivanje vrednosti veličine drugim etalonima iste veličine posredstvom neprekidnog lanca etaloniranja i pomoću koga se najtačnije ostvaruje određena SI jedinica u Republici Srbiji (u daljem tekstu: nacionalni etalon).

Nacionalni etalon mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) ima najbolje metrološke karakteristike u Republici Srbiji;
- 2) predstavlja realizaciju definicije date veličine sa navedenom referentnom vrednošću veličine i pridruženom mernom nesigurnošću tako da služi kao osnova za obezbeđenje sledivosti za rezultate merenja u Republici Srbiji;
- 3) slediv je do međunarodnog etalona ili nacionalnih etalona drugih država sa odgovarajućim metrološkim karakteristikama, odnosno poseduje uverenja o etaloniranju koje je izdao Međunarodni biro za tegove i mere (BIPM) ili druga međunarodno priznata metrološka organizacija ili inostrana nacionalna metrološka institucija nadležna za nacionalne etalone u skladu sa CIPM MRA tj. Sporazumom o međunarodnom priznavanju nacionalnih etalona, mogućnosti etaloniranja i merenja i isprava o etaloniranju izdatih od strane nacionalnih metroloških institucija, uspostavljen od strane BIPM na osnovu ovlašćenja iz Metarske konvencije.

Odluku iz stava 1. ovog člana donosi direktor Direkcije.

Direkcija razvija, ostvaruje, proglašava, čuva, održava i usavršava nacionalne etalone i obezbeđuje njihovu sledivost do međunarodnog nivoa.

Nacionalni etaloni u Republici Srbiji služe za obezbeđenje sledivosti rezultata merenja pomoću koje se taj rezultat dovodi u vezu sa navedenom referencom, posredstvom neprekidnog lanca etaloniranja, od kojih svako doprinosi utvrđenoj mernoj nesigurnosti.

Imenovani nosioci nacionalnih etalona

Član 21.

Direktor Direkcije može odluku iz člana 20. stav 1. ovog zakona doneti i za etalon koji se čuva, održava i čije se metrološke karakteristike unapređuju od strane organa državne uprave, odnosno drugog pravnog lica.

Odlukom iz stava 1. ovog člana direktor Direkcije nakon provere ispunjenosti propisanih uslova, imenuje za nosioca nacionalnog etalona određene SI jedinice organ državne uprave, odnosno drugo pravno lice, na njegov zahtev, na vremenski period od pet godina.

Organ državne uprave, odnosno drugo pravno lice, imenuje se za nosioca nacionalnog etalona ako ispunjava propisane uslove, a naročito u pogledu:

- 1) stručne osposobljenosti zaposlenih i drugih angažovanih lica;
- 2) prostorija i opreme za rad;
- 3) obezbeđenja sledivosti do međunarodnog etalona ili nacionalnih etalona drugih država;
- 4) sistema menadžmenta laboratorijama.

Zahtev iz stava 2. ovog člana sadrži naročito podatke o:

- 1) poslovnom imenu, odnosno nazivu i adresi sedišta, organizacionoj strukturi i pretežnoj delatnosti podnosioca zahteva;
- 2) nazivu i metrološkim karakteristikama etalona na koji se zahtev odnosi;
- 3) akreditaciji podnosioca zahteva prema standardu SRPS ISO/IEC 17025, uključujući obim akreditacije, datum dodeljivanja sertifikata o akreditaciji i datum važenja obima akreditacije;
- 4) stručnoj osposobljenosti i radnom iskustvu zaposlenih i angažovanih lica koji obavljaju poslove koji se odnose na čuvanje, održavanje i unapređivanje metroloških karakteristika etalona na koji se zahtev odnosi;
- 5) tehničkim kapacitetima, opremi, prostoru i lokaciji na kojoj će se čuvati, održavati i unapređivati metrološke karakteristike etalona.

Uz zahtev, podnosilac zahteva dužan je da podnese dokaze kojima se dokazuje ispunjenost uslova iz člana 20. stav 2. ovog zakona i stava 3. ovog člana, kao i dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi u skladu sa zakonom.

Ako se utvrdi da imenovani nosilac nacionalnog etalona ne čuva, ne održava ili ne unapređuje metrološke karakteristike nacionalnog etalona u skladu sa odredbama ovog zakona, može se odrediti rok za otklanjanje utvrđene nepravilnosti koji ne može biti duži od 12 meseci i/ili doneti odluka o privremenom ili trajnom ukidanju odluke iz stava 1. ovog člana.

Odluka iz stava 1. ovog člana može biti ukinuta i na zahtev imenovanog nosioca nacionalnog etalona.

Ministar bliže uređuje uslove i način provere ispunjenosti uslova za priznavanje nacionalnih etalona za pojedine veličine i imenovanje nosioca nacionalnog etalona, uslove i način korišćenja nacionalnog etalona, kao i sadržaj odluke o proglašenju nacionalnog etalona i imenovanju nosioca nacionalnog etalona.

Sledivost rezultata merenja

Član 22.

Rezultati merenja moraju biti sledivi do nacionalnih etalona ili ukoliko ih nema do međunarodnih etalona, ili im je upotrebom referentnih materijala obezbeđena metrološka sledivost na odgovarajući način.

VII. ZAKONSKO VREME I DISTRIBUCIJA ZAKONSKOG VREMENA REPUBLIKE SRBIJE

Član 23.

Pravna lica i preduzetnici u okviru obavljanja delatnosti, u zvanične i poslovne svrhe i u svrhe javnog objavljivanja/oglašavanja moraju koristiti zakonsko vreme Republike Srbije.

Direkcija organizuje i vrši distribuciju zakonskog vremena Republike Srbije.

VIII. STAVLJANJE NA TRŽIŠTE I U UPOTREBU

Zakonska kontrola merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca

Član 24.

Zakonska kontrola merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca koristi se u funkciji:

- 1) prometa roba i usluga;
- 2) zaštite zdravlja i opšte bezbednosti;
- 3) zaštite životne sredine i prirodnih resursa;
- 4) kontrole i bezbednosti saobraćaja;
- 5) zaštite potrošača;
- 6) naplate putarine, taksi, tarife, poreza, premija, kazni, naknada, odšteta ili sličnih vrsta plaćanja na osnovu rezultata merenja.

Ministar bliže propisuje vrste merila iz stava 1. ovog člana koja podležu zakonskoj kontroli, odnosno za koja je propisano sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti i odobrenja tipa merila, overavanje merila, vremenske intervale periodičnog overavanja tih merila, kao i vrste merila čije overavanje obavlja Direkcija, odnosno imenovana tela za overavanje merila.

Zahtevi za stavljanje merila na tržište i u upotrebu

Član 25.

Pravno lice i preduzetnik stavlja merilo na tržište i u upotrebu ako je usaglašeno sa propisanim zahtevima, ako je njegova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, ako je označeno u skladu sa propisima i ako ga prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija.

Ministar za merila koja podležu zakonskoj kontroli bliže propisuje zahteve koje mora da ispunjava merilo koje se isporučuje na tržištu, odnosno stavlja u upotrebu, postupke ocenjivanja usaglašenosti, isprave o usaglašenosti, dokumentaciju koja prati merilo prilikom isporuke na tržištu, odnosno stavljanja u upotrebu, natpise, oznake i žigove na merilima, kao i druge zahteve u pogledu svojstava merila.

Na obaveze proizvođača, zastupnika, uvoznika i distributera merila, kao i za uslove, odnosno zahteve za imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti merila,

primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Propis iz stava 2. ovog člana može se pozvati na srpski standard u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, kao i na normativni dokument.

Ministar sastavlja spisak srpskih standarda, odnosno normativnih dokumenata u vezi sa propisima iz stava 2. ovog člana, koji se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Imenovana tela za ocenjivanje usaglašenosti merila

Član 26.

Ako je propisom iz člana 25. stav 2. ovog zakona utvrđeno da ocenjivanje usaglašenosti sprovodi imenovano telo, tim aktom se utvrđuju i uslovi, odnosno zahtevi koje to telo mora da ispuni.

Na način utvrđivanja ispunjenosti uslova za imenovanje, način imenovanja i rada imenovanog tela, vođenje registra imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila, prijavljivanje imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila odgovarajućoj međunarodnoj organizaciji, kao i na uslove i način suspenzije i oduzimanja imenovanja, nadzor nad radom imenovanih tela, kao i druge poslove u vezi sa imenovanjem, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Odobrenje tipa merila

Član 27.

Sertifikat o odobrenju tipa merila izdaje Direkcija na zahtev proizvođača ili njegovog zastupnika.

Ako se u postupku odobrenja tipa utvrdi da određeni tip merila ispunjava propisane zahteve, izdaje se sertifikat o odobrenju tipa merila, sa rokom važenja od deset godina.

Izuzetno, rok važenja sertifikata iz stava 2. ovog člana može biti kraći od deset godina za pojedine vrste merila u zavisnosti od stanja razvoja tehnike i tehnologije za te vrste merila.

Ako se u postupku odobrenja tipa utvrdi da određeni tip merila ne ispunjava propisane zahteve, Direkcija donosi odluku o odbijanju izdavanja sertifikata o odobrenju tipa i obaveštava o tome podnosioca zahteva, navodeći razloge za odbijanje.

Direkcija može povući izdatu ispravu o odobrenju tipa merila u slučaju:

- 1) nedostataka u tipu merila, koji nisu bili otkriveni pre odobrenja tipa merila;
- 2) okolnosti, koje utiču na metrološku postojanost i/ili pouzdanost;
- 3) efekata, koji menjaju propisana metrološka svojstva merila i koji su zapaženi posle dobijanja odobrenja tipa merila;
- 4) kada se nakon izdavanja isprave o odobrenju tipa merila ustanovi da je ispitivanje tipa merila koje je korišćeno kao osnova za odobrenje tipa merila, izvršeno pogrešno;
- 5) kada je podnosilac zahteva obezbedio netačne informacije, tako da uslovi za odobrenje tipa merila nisu postojali od početka postupka.

U slučaju povlačenja isprave o odobrenju tipa merila, proizvođač ili njegov zastupnik povlači odnosno opoziva sva merila tog tipa, takva merila se brišu iz registra overenih merila i ne mogu se stavljati na tržište i u upotrebu.

Postupanje po primedbama na izdate sertifikate o odobrenju tipa merila, na odluke o neizdavanju sertifikata o odobrenju tipa merila, kao i na odluku o povlačenju isprava o odobrenju tipa predviđeno je propisom koji se odnosi na odobrenje tipa merila.

Za merilo na kome je izvršena prepravka mora se sprovesti ponovni postupak odobrenja tipa merila, odnosno ocenjivanje usaglašenosti merila, a zahtev Direkciji, odnosno imenovanom telu za ocenjivanje usaglašenosti, podnosi pravno lice ili preduzetnik koje je izvršilo prepravku.

Ministar bliže uređuje uslove i način odobrenja tipa merila, tehničku dokumentaciju koju je potrebno priložiti, broj merila istog tipa koji treba dostaviti, sadržaj i način čuvanja izveštaja o sprovedenim ispitivanjima, sadržaj sertifikata o odobrenju tipa, način označavanja odobrenog tipa merila, način čuvanja tehničke dokumentacije i ispitanih merila, postupanje po primedbama podnosioca zahteva, kao i uslove i način izmene i dopune, odnosno povlačenja izdatog sertifikata o odobrenju tipa merila.

Obaveštenja o izdatim i povučenim ispravama o odobrenju tipa merila, objavljuju se u glasilu Direkcije i javno su dostupna na internet stranici Direkcije.

Overavanje merila

Član 28.

Overavanje merila vrše Direkcija i imenovana tela za overavanje merila, po podnetom zahtevu, a nakon sprovedenog postupka pregleda merila čime se potvrđuje da je merilo u skladu sa odobrenim tipom merila, odnosno da ispunjava propisane metrološke zahteve.

Ukoliko Direkcija, odnosno imenovano telo za overavanje merila u postupku pregleda, utvrdi da je određeno merilo u skladu sa odobrenim tipom merila, odnosno da ispunjava propisane metrološke zahteve, overiće merilo i o tome će sačiniti zapisnik.

Ukoliko Direkcija, odnosno imenovano telo za overavanje merila u postupku pregleda, utvrdi da određeno merilo nije u skladu sa odobrenim tipom merila, odnosno da ne ispunjava propisane metrološke zahteve, neće overiti merilo, o tome će sačiniti zapisnik i odbiće overavanje.

Overavanje merila može biti prvo, periodično ili vanredno.

Direkcija, odnosno imenovano telo za overavanje merila, dužno je da za overeno merilo, na zahtev, izda sertifikat o overavanju merila.

Ministar bliže uređuje način i uslove overavanja merila, način, uslove i rokove čuvanja potrebne dokumentacije, kao i sadržinu zapisnika o overavanju merila.

Prvo overavanje merila

Član 29.

Prvom overavanju podležu nova merila u neharmonizovanoj oblasti, za koja je prethodno odobren tip.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, prvom overavanju podležu nova merila, za koja nije prethodno odobren tip, ukoliko je to propisano posebnim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona.

Merilo iz st. 1. i 2. ovog člana na prvo overavanje, kada je to propisano, podnosi proizvođač, zastupnik, uvoznik, odnosno distributer merila.

Merila u upotrebi

Član 30.

Merila se upotrebljavaju u skladu sa njihovom namenom i moraju ispunjavati propisane zahteve, a kada je to propisano moraju biti overena.

Ministar za pojedina merila propisuje zahteve za merila tokom veka upotrebe, overavanje merila tokom veka upotrebe, metode merenja, karakteristike opreme za utvrđivanje ispunjenosti zahteva, dokumentaciju koja prati merilo tokom veka upotrebe, natpise, oznake i žigove na merilima, sadržinu obrasca za rezultate ispitivanja, odnosno merenja, kao i druge zahteve u pogledu svojstava merila.

Obaveze vlasnika merila

Član 31.

Vlasnici merila, odnosno pravna lica, preduzetnici, kao i fizička lica dužni su da:

- 1) postavljaju i koriste merila na način kojim se obezbeđuje propisana tačnost merenja i u tom smislu odgovorni su za tehničku ispravnost merila i tačnost mernih rezultata;
- 2) održavaju merila u tehničkom stanju koje obezbeđuje tačnost merenja;
- 3) podnose merila na periodično overavanje Direkciji ili imenovanom telu za overavanje merila, po svom izboru, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 4) podnose merila na vanredno overavanje za koja periodično overavanje nije izvršeno u propisanom roku.

Pored obaveza koja imaju lica iz stava 1. ovog člana, pravno lice koje vrši snabdevanje toplom i hladnom vodom, bez obzira da li je vlasnik vodomera, vodi evidenciju o tim merilima koja sadrži, naročito, podatke o početku upotrebe merila, kao i o održavanju i overavanju merila u upotrebi.

Pored obaveza koja imaju lica iz stava 1. ovog člana, energetski subjekti odgovorni za merila električne energije, toplotne energije i prirodnog gasa u skladu sa propisima u oblasti energetike, bez obzira da li su vlasnici tih merila, vode evidenciju o tim merilima koja sadrži, naročito, podatke o početku upotrebe merila, kao i o održavanju i overavanju merila u upotrebi.

Vlasnici merila mogu korisniku ugovorom preneti obavezu podnošenja merila na periodično overavanje iz stava 1. tačka 3) ovog člana, ali tu obavezu subjekti iz st. 2. i 3. ovog člana ne mogu preneti na korisnika.

Subjekti iz st. 1-3. ovog člana dužni su da merilo koje više ne upotrebljavaju na vidnom mestu označe oznakom: „merilo nije u upotrebi”.

Periodično overavanje merila

Član 32.

Periodično overavanje merila sprovodi se u vremenskim intervalima za određenu vrstu merila u skladu sa propisom kojim su uređene vrste merila koja podležu zakonskoj kontroli.

Za merila iz stava 1. ovog člana vremenski interval periodičnog overavanja počinje da se računa od datuma kada je izvršeno ocenjivanje usaglašenosti, odnosno od datuma prvog overavanja merila.

Vanredno overavanje merila

Član 33.

Vanrednom overavanju podležu merila na kojima je zbog kvara, odnosno drugih tehničkih nedostataka, pre isteka roka periodičnog overavanja, izvršena popravka, kao i merila za koja periodično overavanje nije izvršeno u propisanom roku.

Pravno lice, odnosno preduzetnik koji je izvršio popravku iz stava 1. ovog člana dužan je da podnese merilo na vanredno overavanje.

Označavanje pri overavanju merila

Član 34.

Pri overavanju merila u Republici Srbiji merila se označavaju propisanim žigovima.

Imenovano telo Direkciji podnosi zahtev za zaduživanje žigova.

Imenovano telo je dužno da kod Direkcije neiskorišćene žigove razduži nakon isteka roka važenja žiga odnosno u slučaju donošenja rešenja o ukidanju rešenja o imenovanju.

Ministar bliže uređuje vrstu, oblik i način stavljanja žigova koji se upotrebljavaju pri overavanju merila, rok njihovog važenja, sadržaj sertifikata o overavanju merila, kao i način čuvanja, evidentiranja, zaduživanja i razduživanja žigova koja koriste imenovana tela za overavanje merila.

Prestanak važenja žiga, odnosno sertifikata o overavanju merila

Član 35.

Žig na merilu, odnosno sertifikat o overavanju merila prestaje da važi, ako je:

- 1) istekao rok na koji je merilo overeno;
- 2) na merilu izvršena prepravka, odnosno popravka koja može uticati na njegove metrološke karakteristike;
- 3) merilo neispravno ili oštećeno na takav način da je moglo izgubiti neko svojstvo bitno za overavanje;
- 4) žig uništen, uklonjen, promenjen ili na bilo koji drugi način oštećen;
- 5) merilo promenom mesta ugradnje izgubilo svoje metrološke karakteristike.

Pravno lice, preduzetnik, kao i fizičko lice ne sme upotrebljavati merilo čiji je žig, odnosno sertifikat o overavanju merila prestao da važi, niti može koristiti rezultat merenja tog merila.

Vanredni pregled merila u upotrebi

Član 36.

U slučaju sumnje u ispravnost merila, zainteresovano lice može tražiti od Direkcije vanredni pregled merila u upotrebi i izdavanje izveštaja o vanrednom pregledu merila u upotrebi.

Troškove vanrednog pregleda merila snosi podnosilac zahteva, ako overeno merilo sa važećim žigom zadovoljava propisane metrološke zahteve.

Troškove vanrednog pregleda merila snosi vlasnik merila, ako merilo ne zadovoljava propisane metrološke zahteve.

Ministar bliže uređuje način vanrednog pregleda merila, kao i sadržaj i rok čuvanja izveštaja o vanrednom pregledu merila u upotrebi.

Član 37.

Direkcija vodi registar overenih merila i merila čije je overavanje odbijeno.

Upis u registar overenih merila, odnosno merila čije je overavanje odbijeno, sprovodi se u skladu sa podacima iz člana 16. ovog zakona.

Direkcija na zahtev nadležnog ministarstva dostavlja informacije o overenim merilima i merilima čije je overavanje odbijeno.

Imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti merila dostavlja Direkciji evidenciju o merilu u čijem ocenjivanju usaglašenosti je učestvovalo, u roku od 60 dana od dana izdavanja isprave o usaglašenosti.

IX. METROLOŠKA EKSPERTIZA

Član 38.

Metrološku ekspertizu sprovodi Direkcija, nakon čega izdaje izveštaj o izvršenom pregledu.

Metrološku ekspertizu Direkcija može sprovesti uključivanjem drugih eksperata i podugovaranjem mernih mogućnosti tela za ocenjivanje usaglašenosti, kao i drugih pravnih lica.

Troškove metrološke ekspertize snosi podnosilac zahteva.

Ministar bliže uređuje sadržaj i način sprovođenja metrološke ekspertize.

X. PRETHODNO UPAKOVANI PROIZVODI

Član 39.

Paker, odnosno uvoznik može staviti na tržište prethodno upakovane proizvode samo ako ti proizvodi ispunjavaju propisane metrološke zahteve, ako je nazivna količina označena tačno, jasno i nedvosmisleno i kada njihova stvarna količina ne odstupa od označene nazivne količine.

Prethodno upakovanim proizvodima u smislu ovog zakona ne smatraju se besplatni uzorci koji se kao prethodno upakovani proizvodi koriste u marketingu i pružanju usluga.

Paker, odnosno uvoznik prethodno upakovanih proizvoda odgovoran je za ispunjavanje metroloških i drugih zahteva propisanih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Paker, odnosno uvoznik prethodno upakovanih proizvoda dužan je da obezbedi sprovođenje propisanog postupka utvrđivanja ispunjenosti propisanih metroloških zahteva, kao i dokumentaciju kojom se potvrđuje da prethodno upakovani proizvodi ispunjavaju propisane zahteve i njenu dostupnost nadležnim organima.

Direkcija sprovodi postupak ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda radi provere ispunjenosti metroloških zahteva i izdaje sertifikat o ispunjenosti metroloških zahteva.

Ministar bliže uređuje način i postupak ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda radi provere ispunjenosti metroloških zahteva, zahteve za opremu koja se koristi prilikom merenja stvarne količine prethodno upakovanih proizvoda, metrološke zahteve koje moraju da ispune količine prethodno upakovanih proizvoda, način

označavanja količina, kao i dozvoljena odstupanja stvarnih količina od označenih nazivnih količina.

Znak usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima

Član 40.

Paker, odnosno uvoznik može da stavi znak usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima samo nakon sprovedenog propisanog postupka utvrđivanja ispunjenosti tih zahteva.

Paker, odnosno uvoznik prethodno upakovanih proizvoda koji su označeni znakom usaglašenosti mora dostaviti Direkciji pisano obaveštenje o takvim proizvodima.

Direkcija na osnovu obaveštenja iz stava 2. ovog člana odobrava upotrebu znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima, vodi evidenciju o tome i vrši registraciju pakera.

Obavezu iz stava 2. ovog člana imaju i pakeri koji imaju nameru da znakom usaglašenosti označe prethodno upakovani proizvod, odnosno svi oni koji koriste znak usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima.

Paker, odnosno uvoznik prethodno upakovanog proizvoda koji je označen znakom usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima je u obavezi da obezbedi ispunjenost posebnih zahteva propisanih za količinu, označavanje, dokumentovanje usaglašenosti količine prethodno upakovanih proizvoda sa metrološkim zahtevima, kao i zahteva za opremu koja se koristi u proizvodnji i internoj kontroli količine prethodno upakovanih proizvoda.

Ministar propisuje veličinu i oblik znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda, način postavljanja tog znaka, propisani postupak utvrđivanja ispunjenosti metroloških zahteva, kao i način i uslove dokumentovanja usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima.

Vanredno ispitivanje usaglašenosti prethodno upakovanih proizvoda sa metrološkim zahtevima

Član 41.

Vanredno ispitivanje prethodno upakovanih proizvoda radi provere usaglašenosti sa propisanim metrološkim zahtevima i odredbama ovog zakona sprovodi Direkcija na zahtev nadležnog organa, fizičkog ili pravnog lica.

Merne boce

Član 42.

Pravna lica, odnosno preduzetnici koji su proizvođači mernih boca, koje se koriste kao merne posude za prethodno upakovane proizvode, mogu da stave na tržište merne boce označene znakom „z” (obrnuto epsilon) samo kada:

- 1) imaju sertifikat Direkcije o ispunjenosti metroloških zahteva;
- 2) vrše proveru ispunjenosti propisanih metroloških zahteva u pogledu dopuštenih odstupanja;
- 3) postavljaju propisane natpise i oznake.

Oznaku proizvođača kojom se na jasan i nedvosmislen način proizvođač identifikuje, odobrava Direkcija i upisuje u javno dostupan registar odobrenih oznaka proizvođača mernih boca, koji se objavljuje na internet stranici Direkcije.

Ministar bliže uređuje zahteve za merne boce, dopuštena odstupanja zapremine, način i uslove odobravanja oznake proizvođača, veličinu i oblik znaka usaglašenosti, način provere ispunjenosti propisanih metroloških zahteva, kao i natpise i oznake na bocama kao mernim posudama.

XI. VAŽENJE INOSTRANIH ZNAKOVA I ISPRAVA

Član 43.

U Republici Srbiji važe isprave i znaci usaglašenosti merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca izdati u inostranstvu, ako su izdati u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Republika Srbija.

Direkcija može izdati domaću ispravu o usaglašenosti merila na osnovu inostrane isprave o usaglašenosti merila, odnosno rezultata merenja, ako su izdati pod uslovima koji obezbeđuju ispunjenost zahteva koji su u Republici Srbiji propisani za ta merila.

U slučaju da Direkcija izda domaću ispravu o usaglašenosti merila iz stava 2. ovog člana, važi inostrani zaštitni žig koji je stavljen na merilo na osnovu inostrane isprave, a čiji je cilj zaštita merila od svih neovlašćenih modifikacija, promena podešavanja, uklanjanja delova, kao i od modifikacije softvera.

XII. NADZOR

Član 44.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Metrološki nadzor

Član 45.

Metrološki nadzor sprovodi Direkcija, u skladu sa propisima kojima se uređuje tržišni i inspekcijski nadzor.

Nadzor iz stava 1. ovog člana Direkcija vrši preko metroloških inspektora, odnosno lica ovlašćenih za vršenje metrološkog nadzora (u daljem tekstu: inspektor).

Metrološki inspektor može biti lice koje ispunjava uslove propisane zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Metrološki inspektor mora imati službenu legitimaciju u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Na utvrđivanje troškova sprovođenja ispitivanja za potrebe nadzora iz stava 1. ovog člana primenjuje se zakon kojim se uređuje tržišni nadzor.

Član 46.

Prilikom vršenja metrološkog nadzora proverava se:

- 1) da li je merilo koje je stavljeno na tržište i u upotrebu usaglašeno sa propisanim zahtevima;
- 2) da li je usaglašenost merila sa propisanim zahtevima ocenjena prema propisanom postupku i da li je označeno u skladu sa propisima;
- 3) da li merilo prati propisana isprava o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija;
- 4) da li merilo koje je u upotrebi ispunjava uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 5) da li vlasnik merila koristi to merilo na način kojim se obezbeđuje propisana tačnost merenja;

- 6) da li vlasnik merilo održava u tehničkom stanju koje obezbeđuje tačnost merenja;
- 7) da li subjekti iz člana 31. st. 2, 3. i 4. ovog zakona koriste to merilo na način kojim se obezbeđuje propisana tačnost merenja, održavaju merilo u tehničkom stanju koje obezbeđuje tačnost merenja i vode evidenciju o merilu;
- 8) da li je merilo overeno na propisan način;
- 9) da li je na merilu koje je u upotrebi prestao da važi žig, odnosno sertifikat o overavanju merila;
- 10) da li je merilo nakon popravke podneto na vanredno overavanje merila;
- 11) da li je na prethodno upakovanom proizvodu koji je stavljen na tržište nazivna količina označena tačno, jasno i nedvosmisleno;
- 12) da li stvarna količina prethodno upakovanih proizvoda odstupa od nazivne količine;
- 13) da li su prethodno upakovani proizvodi označeni znakom usaglašenosti na propisani način;
- 14) da li je paker, odnosno uvoznik prethodno upakovanih proizvoda koji su označeni znakom usaglašenosti dostavio Direkciji pisano obaveštenje o takvim proizvodima;
- 15) da li merna boca koja je stavljena na tržište ispunjava propisane metrološke zahteve i da li je označena propisanim oznakama i natpisima;
- 16) da li se upotrebljavaju zakonske merne jedinice propisane ovim zakonom ili propisima donetim na osnovu ovog zakona;
- 17) da li se u zvanične i poslovne svrhe i u svrhe javnog objavljivanja/oglašavanja koristi zakonsko vreme u skladu sa ovim zakonom.

Član 47.

Ako se u vršenju nadzora nad merilima, prethodno upakovanim proizvodima i mernim bocama koji su stavljeni na tržište utvrdi da merila, prethodno upakovani proizvodi i merne boce ne ispunjavaju propisane zahteve inspektor nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku i privremeno zabranjuje stavljanje na tržište merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Ako nedostaci iz stava 1. ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, inspektor donosi rešenje o povlačenju sa tržišta merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove metrologije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba iz stava 3. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.

U vršenju nadzora nad upotrebom zakonskih mernih jedinica koje su propisane ovim zakonom ili propisima donetim na osnovu ovog zakona, kao i nadzora nad korišćenjem zakonskog vremena u zvanične i poslovne svrhe i u svrhe javnog objavljivanja/oglašavanja shodno se primenjuju odredbe ovog člana.

Član 48.

Ako se u vršenju nadzora nad merilima u upotrebi utvrdi da merilo u upotrebi ne ispunjava zahteve propisane ovim zakonom ili propisima iz oblasti metrologije inspektor nalaže vlasniku otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u

određenom roku i privremeno zabranjuje upotrebu merila do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Ako vlasnik ne otkloni nedostatke iz stava 1. ovog člana u određenom roku, inspektor donosi rešenje kojim se zabranjuje upotreba predmetnog merila.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove metrologije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba iz stava 3. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.

Formalna neusaglašenost merila

Član 49.

Ukoliko inspektor utvrdi jednu od formalnih neusaglašenosti merila nalaže proizvođaču, zastupniku, uvozniku, odnosno distributeru merila, u skladu sa propisanim obavezama, otklanjanje neusaglašenosti u određenom roku.

Formalna neusaglašenost iz stava 1. ovog člana može biti:

- 1) odsustvo znaka usaglašenosti;
- 2) stavljanje znaka usaglašenosti suprotno odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona;
- 3) nesačinjavanje deklaracije o usaglašenosti, odnosno druge isprave o usaglašenosti u skladu sa zahtevima tehničkog propisa;
- 4) neispravno sačinjavanje deklaracije, odnosno druge isprave o usaglašenosti u skladu sa zahtevima tehničkog propisa;
- 5) nedostupnost ili nekompletnost tehničke dokumentacije;
- 6) druga neusaglašenost koja je tehničkim propisom donetim na osnovu ovog zakona propisana kao formalna neusaglašenost.

U slučaju da subjekat iz stava 1. ovog člana ne otkloni formalnu neusaglašenost u određenom roku, inspektor preduzima odgovarajuće mere za ograničavanje ili zabranu isporuke merila na tržištu ili za povlačenje ili opoziv merila sa tržišta, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržišni nadzor.

Nadzor nad radom imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila i imenovanih tela za overavanje merila

Član 50.

Nadzor nad radom imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila vrši Ministarstvo u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Nadzor nad radom imenovanih tela za overavanje merila u skladu sa ovim zakonom vrši Ministarstvo.

Član 51.

U vršenju nadzora nad radom imenovanih tela za overavanje merila proverava se da li imenovano telo ispunjava obaveze propisane ovim zakonom, a naročito da li:

- 1) obaveštava Ministarstvo o promeni koja bi mogla uticati na ispunjenost propisanih uslova;
- 2) prilikom overavanja merila vrši pregled merila prema propisanom postupku i načinu pregleda merila;

3) u postupku pregleda merila koje overava upotrebljava etalone i drugu mernu opremu, odnosno referentne materijale za koje je obezbeđena sledivost do nacionalnih etalona na odgovarajući način;

4) ima i čuva dokumentaciju na propisani način i u propisanim rokovima;

5) obavlja poslove overavanja merila u skladu sa propisima i rešenjem o imenovanju;

6) vodi i dostavlja Direkciji evidenciju o overenim merilima kao i o merilima čije je overavanje odbijeno radi upisa u Registar overenih merila i merila čije je overavanje odbijeno.

Suspenzija i oduzimanje imenovanja za obavljanje poslova overavanja merila

Član 52.

Ministarstvo će doneti rešenje o suspenziji ili oduzimanju imenovanja za obavljanje poslova overavanja merila ukoliko imenovano telo za overavanje merila prestane da ispunjava propisane uslove, kao i ukoliko obavlja poslove overavanja merila suprotno odredbama ovog zakona i drugih propisa u oblasti metrologije.

Suspenzija ili oduzimanje imenovanja može biti u celosti ili delimično.

Maksimalan period trajanja suspenzije je šest meseci od dana donošenja rešenja o suspenziji.

Pre donošenja rešenja o suspenziji imenovanja Ministarstvo može da odredi rok za otklanjanje nedostataka koji ne može biti duži od 60 dana.

Tokom trajanja suspenzije imenovanja, imenovano telo za overavanje merila ne sme obavljati poslove overavanja merila koji su predmet suspenzije.

U slučaju da imenovano telo za overavanje merila tokom trajanja suspenzije imenovanja obavlja poslove overavanja merila, ili ne otkloni neusaglašenost do isteka suspenzije, Ministarstvo donosi rešenje o oduzimanju imenovanja za poslove koji su predmet suspenzije.

U slučaju oduzimanja imenovanja zbog obavljanja poslova overavanja merila suprotno odredbama ovog zakona i drugih propisa u oblasti metrologije, imenovano telo za overavanje merila ne može podneti zahtev za imenovanje za iste poslove u periodu od godinu dana od dana pravnosnažnosti rešenja o oduzimanju imenovanja.

Ministarstvo će bez određivanja roka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, i bez prethodne suspenzije, oduzeti imenovanje u celosti ili delimično, ako se utvrdi da:

1) imenovano telo nije vratilo neupotrebljene žigove, osim zaštitnih i dodatnih žigova koje je zadužilo od Direkcije, radi uništenja, osim u slučaju više sile;

2) imenovano telo ne koristi propisane žigove i izdate isprave o ispitivanju tipa, u postupku overavanja merila;

3) je imenovano telo ponovilo utvrđenu nepravilnost, koja bitno utiče na postupak overavanja merila;

4) je imenovano telo overilo merilo za koje prethodno nije odobren tip, ukoliko je obaveza odobrenja tipa propisana posebnim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;

5) imenovano telo sprovodi overavanje merila u periodu privremenog prestanka rada i u periodu privremene zabrane rada na poslovima overavanja merila.

Ministarstvo će suspendovati, odnosno oduzeti imenovanje ako se na osnovu obaveštenja iz člana 15. stav 1. tačka 2) ovog zakona utvrdi da je imenovano telo za overavanje merila prestalo da ispunjava propisane uslove.

Prilikom nadzora nad radom imenovanih tela za overavanje merila može se doneti novo rešenje o utvrđivanju smanjenja obima imenovanja.

Rešenje iz st. 1. i 10. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Imenovano telo briše se iz registra imenovanih tela za overavanje merila na osnovu konačnog rešenja o oduzimanju imenovanja.

XIII. KAZNE NE ODREDBE

Član 53.

Novčanom kaznom od 50.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice:

1) ako ne upotrebljava zakonske merne jedinice koje su propisane ovim zakonom ili propisima donetim na osnovu ovog zakona (član 19. stav 2);

2) ako u zvanične i poslovne svrhe i u svrhe javnog objavljivanja/oglašavanja ne koristi zakonsko vreme u skladu sa ovim zakonom (član 23. stav 1);

3) ako stavi na tržište, odnosno u upotrebu merilo koje nije usaglašeno sa propisanim zahtevima, čija usaglašenost nije ocenjena prema propisanom postupku, koje nije označeno u skladu sa propisima i koje ne prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija (član 25. stav 1);

4) ako stavi na tržište i u upotrebu merilo koje je povučeno ili opozvano (član 27. stav 6);

5) ako ne obezbedi prvo overavanje merila (član 29. stav 3);

6) ako ne postavlja i koristi merila na način kojim se obezbeđuje propisana tačnost merenja, ako ne održava merilo u tehničkom stanju koje obezbeđuje tačnost merenja i ako ne obezbedi periodično i vanredno overavanje merila (član 31. stav 1. tač. 1) - 4);

7) ako ne vodi evidenciju o početku upotrebe merila, njegovom održavanju i overavanju (član 31. st. 2. i 3);

8) ako ne obezbedi vanredno overavanje merila (član 33. stav 2);

9) ako upotrebljava merilo ili koristi rezultat merenja merila čiji je žig, odnosno sertifikat o overavanju merila prestao da važi (član 35. stav 2);

10) ako stavi na tržište prethodno upakovane proizvode čija nazivna količina nije označena tačno, jasno i nedvosmisleno ili kada njihova stvarna količina odstupa od označene nazivne količine (član 39. stav 1);

11) ako stavi na tržište prethodno upakovane proizvode koji nisu označeni znakom usaglašenosti na propisani način (član 40);

12) ako ne dostavi Direkciji pisano obaveštenje o prethodno upakovanim proizvodima koji su označeni znakom usaglašenosti (član 40. stav 2);

13) ako stavi na tržište mernu bocu koja ne ispunjava propisane metrološke zahteve i nije označena propisanim oznakama i natpisima (član 42. st. 1. i 2);

14) ako upotrebljava merilo čija je upotreba privremeno zabranjena ili za koje je doneto rešenje kojim se zabranjuje upotreba merila (član 48. st. 1. i 2);

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 1) - 14) ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 6), 9) i 14) ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara.

Član 54.

Inspektor neće podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka protiv proizvođača, zastupnika, uvoznika, odnosno distributera za koga je utvrđeno da je prvi put isporučio na tržište formalno neusaglašeno merilo, pod uslovom da je neusaglašenost otklonjena u roku koji je odredio inspektor.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 55.

Podzakonski akt iz člana 13. stav 13. ovog zakona doneće se najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti iz člana 11. stav 2, člana 12. stav 10, člana 21. stav 8, člana 24. stav 2, člana 27. stav 9, člana 28. stav 6, člana 34. stav 4, člana 36. stav 4. i člana 38. stav 4. ovog zakona doneće se najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odluka o osnivanju Metrološkog saveta iz člana 18. stav 1. ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 56.

Do donošenja akata propisanih ovim zakonom primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 15/16), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 57.

Metrološki savet osnovan Odlukom o osnivanju metrološkog saveta („Službeni glasnik RS”, broj 7/18), nastavlja da radi do donošenja odluke iz člana 18. stav 1. ovog zakona.

Uverenja o odobrenju tipa merila u harmonizovanoj oblasti, osim za neautomatske vage, izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdata, a najkasnije do 1. januara 2022. godine.

Sertifikati i druge isprave o odobrenju tipa i overavanju merila, osim uverenja iz stava 2. ovog člana, kao i oznake, odnosno državni žigovi izdati do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdati.

Ovlašćena tela koja su ovlašćena za obavljanje poslova overavanja merila do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju da rade kao imenovana tela za overavanje merila do dana isteka roka rešenja o ovlašćivanju.

Zaposleni i druga angažovana lica u ovlašćenom telu iz stava 4. ovog člana dužna su da pribave licencu za obavljanje poslova overavanja merila u roku od dve godine od dana stupanja na snagu podzakonskog akta kojim se propisuje pribavljanje licence.

Ministarstvo će, prilikom donošenja rešenja o imenovanju tela za overavanje merila, uzeti u obzir i druge dokaze o stručnosti osoblja za overavanje merila, u roku od dve godine od dana donošenja podzakonskog akta kojim se propisuje pribavljanje licence.

Direkcija će, prilikom donošenja akta o osposobljenosti telu za overavanje merila, uzeti u obzir i druge dokaze o stručnosti osoblja za overavanje merila, u roku od dve godine od dana donošenja podzakonskog akta kojim se propisuje pribavljanje licence.

Rešenja koja se odnose na ovlašćivanje privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, kao i na priznavanje važenja inostranih uverenja, žigova i znakova usaglašenosti izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdata.

Danom stupanja na snagu ovog zakona Registar ovlašćenih tela za overavanje merila postaje Registar imenovanih tela za overavanje merila.

Imenovani nosioci nacionalnih etalona koji su imenovani do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju da rade kao imenovani nosioci nacionalnih etalona do donošenja odluke Direkcije u skladu sa propisom iz člana 21. stav 8. ovog zakona.

Odobreni cenovnici ovlašćenih tela za overavanje merila prestaju da važe danom stupanja na snagu ovog zakona i brišu se iz Registra iz stava 9. ovog člana.

Član 58.

Postupci ocenjivanja usaglašenosti, postupak ispitivanja i odobrenja tipa merila, odnosno overavanja merila započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 59.

Postupci koji se odnose na ovlašćivanje privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa odredbama Zakona o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 15/16).

Tela za overavanje merila koja su ovlašćena u skladu sa stavom 1. ovog člana, upisuju se, kao imenovana tela za overavanje merila, u Registar imenovanih tela za overavanje merila.

Član 60.

Uverenja o položenom stručnom ispitu uzeće se u obzir prilikom postupka izdavanja licenci u delu koji zadovoljava zahteve za izdavanje licenci.

Za zahteve za izdavanje licence za obavljanje poslova overavanja merila primenjuje se taksa propisana za polaganje stručnog ispita za obavljanje poslova overavanja merila do propisivanja takse za izdavanje licence.

Član 61.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 15/16), Uredba o načinu vršenja metrološkog nadzora („Službeni glasnik RS”, broj 79/17), Pravilnik o obrascu i sadržini službene legitimacije lica ovlašćenog za vršenje metrološkog nadzora („Službeni glasnik RS”, broj 16/12), Pravilnik o kriterijumima za određivanje visine troškova overavanja merila („Službeni glasnik RS”, br. 34/17 i 104/20), Pravilnik o sadržini i obrascu, kao i načinu vođenja evidencije koju vode ovlašćena tela („Službeni glasnik RS”, broj 77/17), kao i Pravilnik o metrološkim uslovima za sprave za određivanje hektolitarske mase žitarica i uljarica („Službeni list SRJ”, broj 80/94).

Član 62.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 6. Ustava Republike Srbije, kojim se utvrđuje da Republika Srbija, uređuje i obezbeđuje, između ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata i sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Oblast metrologije do sada je bila uređena Zakonom o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 15/16) i podzakonskim aktima donetim na osnovu tog zakona. Važeći zakon je u potpunosti usklađen sa evropskima pravilima i rezultat je daljeg usaglašavanja oblasti metrologije u Republici Srbiji sa praksom koja se u ovoj oblasti primenjuje u Evropskoj uniji.

Jedan od razloga za donošenje novog Zakona o metrologiji sadržan je u potrebi usklađivanja važećeg zakona sa odredbama Zakona o inspekcijском nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18 - dr. zakon i 95/18). Naime, važećim zakonom je propisano da metrološki nadzor vrši Direkcija za mere i dragocene metale, preko lica ovlašćenih za vršenje tog nadzora (metrološki inspektori), koji moraju da imaju položen stručni ispit za metrološkog inspektora, kao i službenu legitimaciju, da ministar nadležan za poslove metrologije podzakonskim aktima propisuje sadržaj i način sprovođenja stručnog ispita za metrološkog inspektora, kao i obrazac i sadržinu službene legitimacije inspektora, uslove pod kojima se ta legitimacija izdaje i prestaje da važi, način uništavanja, kao i način vođenja evidencije o izdatim službenim legitimacijama. Takođe je propisano i da način vršenja metrološkog nadzora bliže uređuje Vlada.

S tim u vezi, Predlogom zakona je predviđeno da metrološki nadzor sprovodi Direkcija za mere i dragocene metale, preko metroloških inspektora, odnosno lica ovlašćenih za vršenje metrološkog nadzora, i to u skladu sa propisima kojima se uređuje tržišni i inspekcijски nadzor. U pogledu uslova koje mora da ispunjava lice - metrološki inspektor, kao i u pogledu posedovanja službene legitimacije metrološkog inspektora, Predlogom zakona se vrši upućivanje na zakon kojim se uređuje inspekcijски nadzor, čime je izvršeno dodatno usklađivanje sa Zakonom o inspekcijском nadzoru. Uredba o načinu vršenja metrološkog nadzora („Službeni glasnik RS”, broj 79/17), kao i Pravilnik o obrascu i sadržini službene legitimacije lica ovlašćenog za vršenje metrološkog nadzora („Službeni glasnik RS”, broj 16/12), prestaju da važe danom stupanja na snagu Predloga zakona. Takođe, Predlogom zakona se vrši dalje usklađivanje sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 98/18 - autentično tumačenje).

Sledeći razlog za donošenje novog Zakona o metrologiji sadržan je u potrebi novog razgraničenja poslova u oblasti metrologije između ministarstva nadležnog za poslove metrologije – Ministarstva privrede (u daljem tekstu: Ministarstvo) i Direkcije za mere i dragocene metale, kao organa uprave u sastavu Ministarstva privrede (u daljem tekstu: Direkcija).

S tim u vezi, Predlogom zakona se predlaže izmeštanje nadležnosti za imenovanje tela za overavanje merila (sadašnji poslovi ovlašćivanja tela), koje po važećem zakonu obavlja Direkcija, a koje će ubuduće da obavlja Ministarstvo. Direkcija će u okviru novih poslova predviđenih Predlogom zakona, izdavati licence fizičkim licima koja ispunjavaju propisane uslove za obavljanje poslova overavanja merila u odgovarajućoj oblasti, čime se omogućava i drugim fizičkim licima, a ne samo zaposlenim ili angažovanim licima u telu za overavanje merila, da pribave licencu,

ukoliko ispunjavaju propisane uslove. Budući da zaposleni u Direkciji poseduju specifična stručna znanja u pogledu različitih vrsta merila za čije overavanje se i vrši imenovanje tela (sadašnje ovlašćivanje), predloženo je da Direkcija proverava ispunjenost propisanih uslova za obavljanje poslova overavanja merila, nakon čega pravnom licu izdaje akt o osposobljenosti za obavljanje tih poslova i vrši proveru osposobljenosti. Predloženim rešenjem jasno se razgraničavaju poslovi Ministarstva i Direkcije u pogledu imenovanja tela za overavanje merila i izbegava situacija u kojoj organ koji vrši overavanje merila (Direkcija) istovremeno sprovodi i imenovanje drugih tela koja overavaju iste vrste merila.

U pogledu uslova koje pravna lica, podnosioci zahteva, moraju da ispune da bi bili imenovani za obavljanje poslova overavanja merila, umesto položenog stručnog ispita osoblja podnosioca zahteva koje će overavati merila, propisanog važećim zakonom, Predlogom zakona se uvodi obaveza posedovanja odgovarajuće licence za to osoblje, koju izdaje Direkcija. Takođe, za razliku od važećeg zakona u skladu sa kojim je posedovanje sertifikata o akreditaciji propisano kao jedan od uslova za ovlašćivanje tela za obavljanje poslova overavanja merila, Predlogom zakona se uspostavlja sistem koji omogućava da u postupku koji se u Ministarstvu vodi po podnetom zahtevu za imenovanje tela, pravno lice, podnosilac zahteva, može dokazivati ispunjenost uslova za imenovanje ili aktom o osposobljenosti pravnog lica koji izdaje Direkcija ili sertifikatom o akreditaciji pribavljenim u postupku akreditacije, s tim što je u slučaju dokazivanja ispunjenosti propisanih uslova sertifikatom o akreditaciji, podnosilac zahteva u obavezi da dokaže i ispunjenost uslova koji se odnosi na posedovanje odgovarajuće licence za osoblje koje će obavljati poslove overavanja merila.

U oblasti overavanja merila, Predlogom zakona je, u cilju povećanja aktivnosti Direkcije u obavljanju ovih poslova, predloženo da Direkcija overava sve vrste merila koje podležu zakonskoj kontroli, a ne samo one vrste merila za čije overavanje nema ovlašćenih tela ili za koje nije propisano da ih obavljaju ovlašćena tela, kako je to propisano važećim zakonom. Ovim se otvara mogućnost Direkciji da proširi obim posla u oblasti overavanja merila i na one vrste merila čije overavanje sada sprovode ovlašćena tela, samim tim unapređuje se tržište usluga overavanja, i pozitivno utiče na konkurenciju, jer se privrednim subjektima pruža mogućnost izbora. Takođe, zadržano je rešenje iz važećeg zakona po kome određene vrste merila propisane podzakonskim aktom može da overava samo Direkcija.

U ovoj oblasti, dosadašnja ovlašćena tela koja obavljaju poslove overavanja merila, ne menjaju oblast aktivnosti, ali menjaju naziv i zvaće se imenovana tela za overavanje merila, čime se ova oblast usklađuje se principima imenovanja tela za ocenjivanje usaglašenosti iz Zakona o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti. Predlogom zakona poslovi overavanja merila više nisu predviđeni kao „povereni poslovi”, jer je ta odredba važećeg zakona stvarala probleme u praksi (prevashodno u pogledu primene zakona kojima se uređuju budžetski sistem i takse), a ukida se i obaveza imenovanih tela za overavanje merila (sadašnja ovlašćena tela) da cenovnike/izmene cenovnika dostavljaju Ministarstvu na saglasnost. Time će se omogućiti tržišno formiranje cene usluge overavanja merila i doprineti uspostavljanju tržišne konkurencije između tela koja obavljaju poslove overavanja merila.

U cilju daljeg unapređenja poslova metrologije, u oblasti distribucije zakonskog vremena Republike Srbije, Predlogom zakona se uvodi obaveza pravnih lica i preduzetnika da u okviru obavljanja delatnosti, u zvanične i poslovne svrhe i u svrhe javnog objavljivanja/oglašavanja moraju koristiti zakonsko vreme Republike Srbije.

U oblasti odobrenja tipa merila, Predlogom zakona se preciznije uređuje ova oblast i definiše da se taj postupak odnosi samo na neharmonizovanu oblast. Predviđeno je da Direkcija izdaje sertifikat o odobrenju tipa merila (sadašnja uverenja o odobrenju tipa merila), a da se obaveštenja o izdatim i povučenim ispravama o odobrenju tipa merila objavljuju u glasilu Direkcije i da su javno

dostupna na internet stranici Direkcije. Definisani su slučajevi u kojima Direkcija može povući izdatu ispravu o odobrenju tipa, u kom slučaju proizvođač ili njegov zastupnik ima obavezu da povuče ili opozove sva merila tog tipa, takva merila se brišu iz registra overenih merila i ne mogu se stavljati na tržište i u upotrebu.

Za merila u upotrebi, novina predložena Predlogom zakona odnosi se na pravna lica koja vrše snabdevanje toplom i hladnom vodom, odnosno na energetske subjekte odgovorne za merila električne energije, toplotne energije i prirodnog gasa (bez obzira da li su vlasnici merila ili ne), koji, pored obaveza koje su zajedničke za sve vlasnike merila, imaju dodatnu obavezu da vode evidenciju o tim merilima, koja naročito sadrži podatke o početku upotrebe merila, kao i o održavanju i overavanju merila u upotrebi, čime će se omogućiti kvalitetnije uređenje ove oblasti. Novina je i odredba koja omogućava vlasnicima merila da obavezu podnošenja merila na periodično overavanje, mogu ugovorom preneti na korisnika merila, ali se ova mogućnost ne odnosi na pravna lica koja vrše snabdevanje toplom i hladnom vodom, niti na energetske subjekte odgovorne za merila električne energije, toplotne energije i prirodnog gasa.

Kod označavanja merila prilikom njihovog overavanja, u Predlogu zakona je zadržano rešenje iz važećeg zakona prema kome Ministar propisuje vrstu, oblik i način stavljanja žigova koji se upotrebljavaju pri overavanju merila, rok njihovog važenja, kao i sadržaj sertifikata o overavanju merila. Imajući u vidu da je organizovanje proizvodnje žigova i njihova distribucija Predlogom zakona predloženo kao nov posao Direkcije, prošireno je ovlašćenje ministra da uredi i način čuvanja, evidentiranja, zaduživanja i razduživanja žigova koje koriste imenovana tela za overavanje merila.

U oblasti nadzora, kao posledica već pomenutog razgraničenja poslova između Ministarstva i Direkcije, Predlogom zakona je predloženo da nadzor nad radom imenovanih tela za overavanje merila (sadašnja ovlašćena tela), vrši Ministarstvo, kao organ koji će ujedno i imenovati ta tela, za razliku od važećeg zakona u skladu sa kojim taj nadzor vrši Direkcija. U pogledu nadzora nad radom imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila, zadržano je rešenje iz važećeg zakona po kome taj nadzor vrši Ministarstvo. Predloženim rešenjima kojima se vrši koncentrisanje i grupisanje poslova u istom subjektu, i to, s jedne strane, poslova imenovanja tela za overavanje merila (sadašnja ovlašćivanja), odnosno poslova imenovanja tela za ocenjivanje usaglašenosti merila, kao i s druge strane, poslova nadzora nad subjektima koji obavljaju te poslove, doprinosi se racionalnijem i efikasnijem obavljanju poslova u vezi sa imenovanjem tela i nadzorom nad tim telima.

U Predlogu zakona predviđeno je da metrološki nadzor obuhvata nadzor nad merilima, prethodno upakovanim proizvodima i mernim bocama koji se stavljaju na tržište, nadzor nad merilima u upotrebi, nadzor nad pravilnom upotrebom zakonskih mernih jedinica, ali i nadzor nad upotrebom zakonskog vremena u Republici Srbiji, koji je nova aktivnost Direkcije u nadzoru. Metrološki nadzor sprovodi Direkcija, preko metroloških inspektora, odnosno lica ovlašćenih za vršenje metrološkog nadzora.

Predlagač je, radi stvaranja uslova za ispunjavanje zahteva za članstvo Republike Srbije u Svetskoj trgovinskoj organizaciji (STO) i EU, prilikom izrade ovog zakona, pored ostalog, imao u vidu elemente međunarodnih dokumenata Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology – OIML D1, OIML D9 i OIML D16). Takođe, ovaj zakon preuzima pojmove i definicije Međunarodnog rečnika termina u zakonskoj metrologiji, kao i pojmove i definicije Međunarodnog rečnika osnovnih i opštih termina u metrologiji.

Budući da se sva nova rešenja predložena ovim zakonom odnose na materiju koja se nije mogla urediti drugim pravnim aktom, a imajući u vidu i obim predloženih izmena u odnosu na važeći Zakon o metrologiji, donošenje novog Zakona o metrologiji predstavlja jedinu mogućnost.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Čl. 1, 2. i 3. Predloga zakona definišu se predmet, cilj i primena zakona.

Članom 4. Predloga zakona propisuje se načelo javnosti prema kome su rezultati merenja koja se vrše, na zahtev ili za potrebe državnih organa, u javnom interesu, naročito u oblasti zaštite zdravlja i opšte bezbednosti, kao i zaštite životne sredine, dostupni pravnim i fizičkim licima u skladu sa propisima kojima se uređuje dostupnost informacija od javnog značaja.

U članu 5. Predloga zakona definiše se značenje ključnih pojmova koji se koriste za potrebe ovog zakona. U cilju upodobljavanja sa značenjem određenih termina iz zakona kojim su uređeni tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, umesto pojma iz važećeg zakona: „stavljanje na raspolaganje”, Predlogom zakona se definišu pojmovi: „isporuka na tržištu” i „stavljanje u upotrebu”, dok je definisanje pojma: „stavljanje na tržište” ostalo nepromenjeno u odnosu na važeći zakon. Predlogom zakona se po prvi put definišu pojmovi: univerzalno koordinirano vreme (UTC) i zakonsko vreme Republike Srbije, i previđeno je da se u okviru metrološkog nadzora sprovodi i nadzor nad upotrebom zakonskog vremena u Republici Srbiji, kao nova aktivnost Direkcije u nadzoru.

Članom 6. Predloga zakona definisani su subjekti koji u Republici Srbiji obavljaju poslove metrologije, a to su: ministarstvo nadležno za poslove metrologije, Direkcija za mere i dragocene metale, imenovani nosioci nacionalnih etalona, pravna lica koja su imenovana za obavljanje poslova ocenjivanja usaglašenosti merila sa propisanim zahtevima (u daljem tekstu: imenovana tela za ocenjivanje usaglašenosti merila), kao i pravna lica koja su imenovana za obavljanje poslova overavanja merila (u daljem tekstu: imenovana tela za overavanje merila).

Članom 7. Predloga zakona definisani su poslovi koje obavlja ministarstvo nadležno za poslove metrologije, a to su: predlaže nacionalni program razvoja metrologije, koji može biti deo drugih dokumenata javnih politika; donosi tehničke propise za pojedine vrste merila; vrši imenovanje tela za overavanje merila i imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti merila; sprovodi nadzor nad radom imenovanih tela za overavanje merila, kao i imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila. Ovim članom se definiše i da se nacionalni program razvoja metrologije donosi naročito u cilju zaštite potrošača i životne sredine; organizovanja zakonskih i drugih merenja; podrške privredi, odnosno planiranju donošenja tehničkih propisa; obezbeđivanja uslova za slobodnu trgovinu; prepoznavanja nacionalne metrološke institucije u međunarodnom metrološkom sistemu; organizacije efikasne metrološke infrastrukture, koja uključuje stručna tela u čijem sastavu su predstavnici zainteresovanih strana; obezbeđivanja kompetentnosti laboratorija i osoblja; unapređenja znanja i veština u metrologiji, kao i međusobnog priznavanja rezultata ispitivanja i drugih isprava. Definisano je i da poslove koji se odnose na imenovanje tela za overavanje merila, imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti merila, kao i sprovođenje nadzora nad radom imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila Ministarstvo obavlja u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Članom 8. Predloga zakona propisano je da Direkcija ima svojstvo pravnog lica, sa pravima i dužnostima utvrđenim zakonom, da je sedište Direkcije u Beogradu, kao i da Direkcija može obrazovati područne unutrašnje jedinice, koje nemaju svojstvo pravnog lica.

Članom 9. Predloga zakona propisano je da se Direkcija finansira iz budžeta Republike Srbije, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom. Definisano je da se za obavljanje poslova overavanja merila, izdavanje i održavanje akta o osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja merila, izdavanje i održavanje licence za obavljanje poslova overavanja merila, distribucije zakonskog vremena Republike Srbije, metroloških ekspertiza, ispitivanja tipa merila, ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca radi provere ispunjenosti metroloških zahteva, kao i drugih poslova koje sprovodi Direkcija u skladu sa ovim zakonom plaćaju takse, da je visina

taksi ista za strana i domaća lica, kao i da se takse uplaćuju na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

Članom 10. Predloga zakona definisani su poslovi koje obavlja Direkcija u oblasti metrologije, i to: stara se o sistemu zakonskih mernih jedinica u Republici Srbiji; razvija, ostvaruje, proglašava, čuva, održava, usavršava etalone Republike Srbije; imenuje, usklađuje i nadzire rad imenovanih nosilaca nacionalnih etalona; obezbeđuje metrološku sledivost kroz postupke etaloniranja, ispitivanja i kroz druge poslove u svrhu prenošenja vrednosti veličina; istraživanje i razvoj u oblasti metrologije; obavlja poslove u svrhu utvrđivanja ispunjenosti metroloških i ostalih zahteva za prethodno upakovane proizvode i za merne boce; vodi registar pakera kojima je odobrena upotreba znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanih proizvoda i odobrenih oznaka proizvođača mernih boca; odobrava upotrebu znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda, kao i znaka proizvođača mernih boca; učestvuje, odnosno predstavlja Republiku Srbiju u radu međunarodnih i regionalnih metroloških organizacija, obezbeđuje izvršavanje obaveza koje proizlaze iz članstva u tim organizacijama, i uspostavlja saradnju u oblasti metrologije; sprovodi metrološki nadzor. Predlogom zakona predlaže se izmeštanje nadležnosti za imenovanje tela za overavanje merila (sadašnji poslovi ovlašćivanja tela), koje po važećem zakonu obavlja Direkcija, a koje će ubuduće da obavlja Ministarstvo. S tim u vezi, budući da zaposleni u Direkciji poseduju specifična stručna znanja u pogledu različitih vrsta merila za čije overavanje se i vrši imenovanje tela (sadašnje ovlašćivanje), Predlogom zakona je predloženo da Direkcija proverava ispunjenost uslova za obavljanje poslova overavanja merila, nakon čega pravnom licu izdaje akt o osposobljenosti za obavljanje tih poslova i vrši proveru osposobljenosti. Dalje, ovim članom je predloženo da Direkcija obavlja poslove ocenjivanja usaglašenosti, za postupke za koje je imenovana od strane nadležnog ministarstva; organizuje overavanje i overava merila koja podležu zakonskoj kontroli; odobrenja tipa merila u neharmonizovanoj oblasti; organizuje i obavlja poslove metrološke ekspertize; učestvuje u izradi nacionalnog programa razvoja metrologije; vodi registar overenih merila i merila čije je overavanje odbijeno, kao i druge evidencije propisane ovim zakonom; obezbeđuje metrološke informacije, izdaje glasilo i bavi se izdavačkom delatnošću. Budući da oblast distribucije zakonskog vremena Republike Srbije važećim zakonom nije razrađena, Predlogom zakona je predviđeno da Direkcija ostvaruje zakonsko vreme Republike Srbije i organizuje i vrši distribuciju zakonskog vremena Republike Srbije. Takođe, Direkcija pruža stručnu pomoć i informacije u oblasti metrologije i vrši obuke za obavljanje poslova u oblasti metrologije. Kao nov posao Direkcije Predlogom zakona je predloženo da Direkcija organizuje i sprovodi aktivnosti u vezi sticanja i obnavljanja licence za obavljanje poslova overavanja merila u skladu sa ovim zakonom i vodi evidenciju važećih licenci. Direkcija organizuje proizvodnju i distribuciju žigova kojima se označava merilo na tržištu, odnosno u upotrebi; proizvodi i sertifikuje referentne materijale; sprovodi međulaboratorijska poređenja; priprema stručne osnove, odnosno učestvuje u pripremi propisa iz oblasti metrologije, i obavlja i druge poslove u skladu sa ovim i posebnim zakonom. Ovim članom je propisano i da je Direkcija dužna da obavlja i poslove overavanja onih merila za čije overavanje nema imenovanih tela.

Član 11. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na imenovana tela za overavanje merila. Dosadašnja ovlašćena tela koja obavljaju poslove overavanja merila, ne menjaju oblast aktivnosti, ali menjaju naziv i zvaće se imenovana tela za overavanje merila, čime se ova oblast usklađuje se principima imenovanja tela za ocenjivanje usaglašenosti iz Zakona o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti. Ovaj član Predloga zakona propisuje da pravna lica mogu biti imenovana za obavljanje poslova overavanja merila ako ispunjavaju uslove koji se naročito odnose na pravni status; zatim, uslov u pogledu zaposlenih i angažovanih lica koja stručnu osposobljenost dokazuju posedovanjem odgovarajuće licence osoblja za obavljanje poslova overavanja merila; uslov u pogledu prostorija,

opreme za rad i potvrđene merne mogućnosti; nezavisnosti i nepristrasnosti u odnosu na lica povezana sa merilom koje je predmet overavanja; postupanja po pritužbama na rad i primedbama na donete odluke; poverljivosti, odnosno čuvanja poslovne tajne, kao i uslov u pogledu osiguranja od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima u vezi sa poslovima overavanja merila. Ovim članom je propisano i da Ministar nadležan za poslove metrologije (u daljem tekstu: Ministar) bliže uređuje način provere ispunjenosti uslova za imenovanje tela za overavanje merila.

Član 12. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na novu aktivnost Direkcije, kao posledicu novog razgraničenja poslova između Ministarstva privrede i Direkcije i izmeštanja nadležnosti za imenovanje tela za overavanje merila (sadašnji poslovi ovlašćivanja tela), koje po važećem zakonu obavlja Direkcija, a koje će ubuduće da obavlja Ministarstvo. S tim u vezi, u okviru novih aktivnosti Direkcije predloženih Predlogom zakona, Direkcija će proveravati ispunjenost uslova koje pravna lica moraju da ispune da bi bila imenovana za obavljanje poslova overavanja merila, na zahtev tih lica i rešenjem izdavati akt o osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja pojedinih vrsta merila. Podnosilac zahteva je u obavezi da omogući predstavnicima Direkcije uvid u sva dokumenta bitna za sprovođenje provere ispunjenosti uslova za imenovanje tela za obavljanje poslova overavanja merila, kao i pristup prostorijama i opremi u cilju provere ispunjenosti uslova koji se odnose na prostorije i opremu. Akt o osposobljenosti nije vremenski ograničen. Pravno lice mora ispunjavati sve propisane uslove tokom važenja akta o osposobljenosti, a nakon donošenja tog akta, Direkcija sprovodi provere osposobljenosti koje mogu biti redovne i vanredne, i u njima mogu učestvovati predstavnici Ministarstva. Nakon provere osposobljenosti, Direkcija donosi rešenje o održavanju akta o osposobljenosti ili oduzimanju tog akta, o čemu obaveštava Ministarstvo. O važećim aktima o osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja merila Direkcija vodi evidenciju, čiji je sadržaj propisan ovim članom i javno je dostupna na internet stranici Direkcije. Protiv rešenja o izdavanju akta o osposobljenosti, kao i o održavanju i oduzimanju akta o osposobljenosti može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja. Rešenje Ministarstva je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Ministar bliže uređuje način provere ispunjenosti uslova za izdavanje akta o osposobljenosti i način provere osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja merila, kao i period redovnih provera.

Član 13. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na novu aktivnost Direkcije koja se ogleda u izdavanju licence za obavljanje poslova overavanja merila. S tim u vezi Predlogom zakona je predloženo da su zaposleni i druga angažovana lica koji u imenovanom telu za overavanje merila obavljaju poslove overavanja merila dužni da pribave i održavaju licencu kao dokaz stručne osposobljenosti za obavljanje tih poslova, kao i da licencu može pribaviti i lice koje nije zaposleno ili angažovano u imenovanom telu za overavanje merila. Direkcija rešenjem izdaje licencu licu koje ispunjava propisane uslove u pogledu stručne osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja jedne vrste merila, čime se omogućava i drugim fizičkim licima, koja nisu osoblje tela za overavanje merila, da pribave licencu, ukoliko ispunjavaju propisane uslove. Licenca za obavljanje poslova overavanja merila izdaje se na zahtev lica ukoliko to lice ispunjava uslove koji se odnose na stručnu osposobljenost, a naročito u pogledu: stečenog obrazovanja, poznavanja osnova metrologije, primenu principa zakonske kontrole merila i sprovođenja postupka overavanja merila za pojedinu vrstu merila. Troškove izdavanja licence snosi podnosilac zahteva ili pravno lice u kome je podnosilac zahteva zaposlen ili angažovan. Izdatu licencu Direkcija će rešenjem oduzeti, odnosno suspendovati na određeno vreme, ako utvrdi da lice koje je pribavilo licencu nesavesno, nezakonito, odnosno nestručno obavlja poslove za koje mu je licenca izdata ili ako mu je licenca izdata na osnovu netačnih ili neistinitih podataka. Ovim članom je propisano i da se protiv rešenja kojim je izdata licenca, odnosno protiv rešenja kojim je oduzeta, odnosno suspendovana licenca može

izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, da je rešenje Ministarstva konačno i da se protiv njega može pokrenuti upravni spor. Lice kome je licenca suspendovana na određeno vreme, odnosno oduzeta, ne može obavljati poslove overavanja merila tokom perioda suspenzije, niti može obnoviti licencu u roku od jedne godine od dana oduzimanja licence. O važećim licencama Direkcija vodi evidenciju, čiji je sadržaj propisan i čini je javno dostupnom na svojoj internet stranici. Licenca nije vremenski ograničena, a Direkcija proverava ispunjenost uslova za održavanje licence prilikom bitne izmene tehničkog propisa za pojedine vrste merila i u slučaju kada utvrdi da ti uslovi više nisu ispunjeni donosi rešenje kojim suspenduje licencu na određeno vreme, odnosno kojim oduzima licencu. Ministar bliže uređuje način provere ispunjenosti uslova za pribavljanje i održavanje licence za obavljanje poslova overavanja merila.

Članom 14. Predloga zakona propisano je da Ministarstvo donosi rešenje o imenovanju tela za overavanje merila, na zahtev pravnog lica, ukoliko to lice ispunjava propisane uslove. Naime, Predlogom zakona je predloženo izmeštanje nadležnosti za obavljanje poslova imenovanja tela za overavanje merila (sadašnji poslovi ovlašćivanja tela), koje po važećem zakonu obavlja Direkcija, a koje će ubuduće da obavlja Ministarstvo. Pri donošenju rešenja o imenovanju tela smatraće se da pravno lice ispunjava propisane uslove za imenovanje, ako poseduje akt o osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja merila. Takođe, pri donošenju rešenja smatraće se da pravno lice ispunjava uslove za imenovanje, osim uslova koji se odnosi na posedovanje odgovarajuće licence osoblja za obavljanje poslova overavanja merila, ako je obim poslova pregleda i ispitivanja merila u celosti pokriven obimom poslova sadržanih u sertifikatu o akreditaciji, koji je to pravno lice pribavilo u postupku akreditacije. Na ovaj način je pravnim licima, podnosiocima zahteva za imenovanje tela za overavanje merila, omogućen izbor između dva načina dokazivanja ispunjenosti propisanih uslova (aktom o osposobljenosti ili sertifikatom o akreditaciji), s tim što je u slučaju dokazivanja ispunjenosti propisanih uslova sertifikatom o akreditaciji, podnosilac zahteva u obavezi da dokaže ispunjenost uslova koji se odnosi na posedovanje odgovarajuće licence osoblja koje će obavljati poslove overavanja merila.

U pogledu načina i postupka imenovanja za obavljanje poslova overavanja merila propisano je da se taj postupak sprovodi u skladu sa zakonom kojim su uređeni tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti. Rok važenja rešenja o imenovanju tela za overavanje merila određuje se u skladu sa zakonom kojim su uređeni tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, to rešenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Ministarstvo kao javnu knjigu vodi registar imenovanih tela za overavanje merila.

Članom 15. Predloga zakona propisane su obaveze imenovanog tela za overavanje merila, i to: da obavlja poslove overavanja merila u skladu sa propisima i rešenjem o imenovanju; da odmah obavesti Ministarstvo o svim promenama koje bi mogle uticati na ispunjenost propisanih uslova, kao i o svim promenama podataka o imenovanom telu; da vodi i dostavlja Direkciji evidencije o overenim merilima, kao i o merilima čije je overavanje odbijeno, radi upisa u Registar overenih merila i merila čije je overavanje odbijeno; da prestane sa obavljanjem poslova overavanja merila u periodu suspenzije rešenja o imenovanju, kao i da zaduži i razduži žigove za overavanje merila. Ovim članom propisan je i postupak zaduživanja i razduživanja žigova za overavanje merila, u skladu sa kojim je imenovano telo dužno da Direkciji podnese zahtev za zaduživanje žigova, uredan zahtev Direkcija overava i dostavlja ga imenovanom telu, zajedno sa zaduženim žigovima za tekuću godinu, čime potvrđuje da su žigovi zaduženi. Imenovano telo je dužno da kod Direkcije neiskorišćene žigove razduži nakon isteka roka važenja žiga, odnosno u slučaju donošenja rešenja o ukidanju rešenja o imenovanju. Direkcija overava uredan zahtev čime potvrđuje da su žigovi razduženi. Prilikom obavljanja poslova overavanja merila, imenovano telo naplaćuje troškove overavanja merila koje snosi podnosilac zahteva

za overavanje merila u skladu sa cenovnikom, koji je imenovano telo u obavezi da utvrdi i učini ga javno dostupnim.

Članom 16. Predloga zakona je propisano da se evidencija o overenim merilima, kao i o merilima čije je overavanje odbijeno, koju je u obavezi da vodi i dostavlja Direkciji imenovano telo za overavanje merila, vodi u elektronskom obliku. Propisan je i sadržaj te evidencije. Imenovano telo za overavanje merila ima obavezu da tu evidenciju čuva u periodu važenja žiga, a najmanje tri godine, kao i da je dostavlja Direkciji u prvoj polovini tekućeg meseca za prethodni mesec.

Članom 17. Predloga zakona propisano je da se vođenje registra imenovanih tela za overavanje merila, kao i druga pitanja vezana za rad tih tela sprovodi u skladu sa zakonom kojim su uređeni tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Član 18. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na Metrološki savet. Radi davanja stručnih mišljenja i učestvovanja u realizaciji projektnih zadataka iz oblasti metrologije Vlada osniva Metrološki savet, kao stručno savetodavno telo. Metrološki savet daje stručna mišljenja u pogledu razvoja metrološkog sistema Republike Srbije; predlaže naučne i obrazovne aktivnosti u oblasti metrologije, kao i prioritete u naučnim istraživačko-razvojnim projektima u oblasti metrologije. Metrološki savet na zahtev Direkcije daje stručna obrazloženja, odnosno mišljenja povodom objavljenih metroloških informacija koje su od javnog interesa. U Metrološki savet imenuju se istaknuti stručnjaci iz oblasti metrologije, predstavnici ministarstava, kao i predstavnici zainteresovanih strana. Metrološki savet ima predsednika i najmanje šest članova, donosi poslovnik o radu, a stručne i administrativne poslove za potrebe saveta vrši Direkcija.

Član 19. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na zakonske merne jedinice koje se upotrebljavaju u Republici Srbiji i njime je propisano da su to jedinice Međunarodnog sistema jedinica (Systeme International d'Units, SI), kao i jedinice koje nisu obuhvaćene Međunarodnim sistemom jedinica, a koje se mogu koristiti u skladu sa ovim zakonom. Ovim članom propisana je obaveza da pravno lice i preduzetnik upotrebljavaju zakonske merne jedinice u okviru obavljanja delatnosti. Zakonske merne jedinice koje se upotrebljavaju u Republici Srbiji, njihove nazive, oznake, kao i način njihove upotrebe bliže uređuje Vlada.

Član 20. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na etalone Republike Srbije i njime je propisano da je etalon Republike Srbije etalon koji je odlukom o proglašenju priznat kao osnova za dodeljivanje vrednosti veličine drugim etalonima iste veličine posredstvom neprekidnog lanca etaloniranja i pomoću koga se najtačnije ostvaruje određena SI jedinica u Republici Srbiji (u daljem tekstu: nacionalni etalon). Nacionalni etalon mora da ispunjava određene uslove, koji su propisani ovim članom. Odluku o proglašenju nacionalnog etalona donosi direktor Direkcije. Direkcija razvija, ostvaruje, proglašava, čuva, održava i usavršava nacionalne etalone i obezbeđuje njihovu sledivost do međunarodnog nivoa. Nacionalni etaloni u Republici Srbiji služe za obezbeđenje sledivosti rezultata merenja pomoću koje se taj rezultat dovodi u vezu sa navedenom referencom, posredstvom neprekidnog lanca etaloniranja, od kojih svako doprinosi utvrđenoj mernoj nesigurnosti.

Član 21. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na imenovane nosioce nacionalnih etalona i propisuje da direktor Direkcije može odluku iz člana 20. stav 1. ovog zakona doneti i za etalon koji se čuva, održava i čije se metrološke karakteristike unapređuju od strane organa državne uprave, odnosno drugog pravnog lica. Tom odlukom direktor Direkcije, nakon provere ispunjenosti propisanih uslova, imenuje za nosioca nacionalnog etalona određene SI jedinice organ državne uprave, odnosno drugo pravno lice, na njegov zahtev, na vremenski period od pet godina. Ovim članom propisani su i uslovi koje organ državne uprave, odnosno drugo pravno lice mora da ispunjava da bi bio imenovan za nosioca nacionalnog etalona, a koji se odnose naročito na stručnu osposobljenost zaposlenih i drugih angažovanih lica; prostorije i opremu za rad; obezbeđenje sledivosti do međunarodnog etalona ili nacionalnih etalona drugih država, kao i na uslov u pogledu sistema menadžmenta

laboratorijama. Propisana je sadržina zahteva za imenovanje, kao i obaveza podnošenja dokaza kojima podnosilac zahteva dokazuje ispunjenost propisanih uslova, kao i dostavljanje dokaza o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi. Ako se utvrdi da imenovani nosilac nacionalnog etalona ne čuva, ne održava ili ne unapređuje metrološke karakteristike nacionalnog etalona u skladu sa odredbama ovog zakona, može se odrediti rok za otklanjanje utvrđene nepravilnosti koji ne može biti duži od 12 meseci i/ili doneti odluka o privremenom ili trajnom ukidanju odluke iz stava 1. ovog člana. Odluka iz stava 1. ovog člana može biti ukinuta i na zahtev imenovanog nosioca nacionalnog etalona. Ministar bliže uređuje uslove i način provere ispunjenosti uslova za priznavanje nacionalnih etalona za pojedine veličine i imenovanje nosioca nacionalnog etalona, uslove i način korišćenja nacionalnog etalona, kao i sadržaj odluke o proglašenju nacionalnog etalona i imenovanju nosioca nacionalnog etalona.

Članom 22. Predloga zakona propisano je da rezultati merenja moraju biti sledivi do nacionalnih etalona ili ukoliko ih nema do međunarodnih etalona, ili im je upotrebom referentnih materijala obezbeđena metrološka sledivost na odgovarajući način.

Član 23. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na zakonsko vreme i distribuciju zakonskog vremena Republike Srbije. Pravna lica i preduzetnici u okviru obavljanja delatnosti, u zvanične i poslovne svrhe i u svrhe javnog objavljivanja/oglašavanja moraju koristiti zakonsko vreme Republike Srbije. Direkcija organizuje i vrši distribuciju zakonskog vremena Republike Srbije.

Članom 24. Predloga zakona propisano je da se zakonska kontrola merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca koristi u funkciji: prometa roba i usluga; zaštite zdravlja i opšte bezbednosti; zaštite životne sredine i prirodnih resursa; kontrole i bezbednosti saobraćaja; zaštite potrošača, kao i u funkciji naplate putarine, taksi, tarife, poreza, premija, kazni, naknada, odšteta ili sličnih vrsta plaćanja na osnovu rezultata merenja. Takođe je propisano i da ministar bliže propisuje vrste merila koja podležu zakonskoj kontroli, odnosno za koja je propisano sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti i odobrenja tipa merila, overavanje merila, vremenske intervale periodičnog overavanja tih merila, kao i vrste merila čije overavanje obavlja Direkcija, odnosno imenovana tela za overavanje merila.

Članom 25. Predloga zakona propisuju se zahtevi za stavljanje merila na tržište i u upotrebu. Pravno lice i preduzetnik stavlja merilo na tržište i u upotrebu ako je usaglašeno sa propisanim zahtevima, ako je njegova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, ako je označeno u skladu sa propisima i ako ga prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija. Ministar za merila koja podležu zakonskoj kontroli bliže propisuje zahteve koje mora da ispunjava merilo koje se isporučuje na tržištu, odnosno stavlja u upotrebu, postupke ocenjivanja usaglašenosti, isprave o usaglašenosti, dokumentaciju koja prati merilo prilikom isporuke na tržištu, odnosno stavljanja u upotrebu, natpise, oznake i žigove na merilima, kao i druge zahteve u pogledu svojstava merila. Na obaveze proizvođača, zastupnika, uvoznika i distributera merila, kao i za uslove, odnosno zahteve za imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti merila primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti. Takođe je propisano i da se propis iz stava 2. ovog člana može pozvati na srpski standard u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, kao i na normativni dokument. Ministar sastavlja spisak srpskih standarda, odnosno normativnih dokumenata u vezi sa propisima iz stava 2. ovog člana koji se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 26. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na imenovana tela za ocenjivanje usaglašenosti merila. Njime je propisano da, ako je propisom iz člana 25. stav 2. ovog zakona utvrđeno da ocenjivanje usaglašenosti sprovodi imenovano telo, tim aktom se utvrđuju i uslovi, odnosno zahtevi koje to telo mora da ispuni. Takođe je propisano i da se na način utvrđivanja ispunjenosti uslova za imenovanje, način

imenovanja i rada imenovanog tela, vođenje registra imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila, prijavljivanje imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila odgovarajućoj međunarodnoj organizaciji, kao i na uslove i način suspenzije i oduzimanja imenovanja, nadzor nad radom imenovanih tela, kao i na druge poslove u vezi sa imenovanjem, primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Član 27. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na odobrenje tipa merila. Sertifikat o odobrenju tipa merila izdaje Direkcija na zahtev proizvođača ili njegovog zastupnika. Ako se u postupku odobrenja tipa utvrdi da određeni tip merila ispunjava propisane zahteve, izdaje se sertifikat o odobrenju tipa merila, sa rokom važenja od deset godina, ali izuzetno, rok važenja sertifikata može biti kraći od deset godina za pojedine vrste merila u zavisnosti od stanja razvoja tehnike i tehnologije za te vrste merila. Ukoliko se u tom postupku utvrdi da određeni tip merila ne ispunjava propisane zahteve, Direkcija donosi odluku o odbijanju izdavanja sertifikata o odobrenju tipa i o tome obaveštava podnosioca zahteva, navodeći razloge za odbijanje. Direkcija može povući izdatu ispravu o odobrenju tipa merila u određenim slučajevima, koji su ovim članom propisani i definisana je obaveza koja se odnosi na proizvođača ili njegovog zastupnika da u slučaju povlačenja te isprave, sva merila tog tipa povuče odnosno opozove, takva merila se brišu iz registra overenih merila i ne mogu se stavljati na tržište i u upotrebu. Postupanje po primedbama na izdate sertifikate o odobrenju tipa merila, na odluke o neizdavanju sertifikata o odobrenju tipa merila, kao i na odluku o povlačenju isprava o odobrenju tipa predviđeno je propisom koji se odnosi na odobrenje tipa merila. Za merilo na kome je izvršena prepravka mora se sprovesti ponovni postupak odobrenja tipa merila, odnosno ocenjivanje usaglašenosti merila, a zahtev Direkciji odnosno imenovanom telu za ocenjivanje usaglašenosti podnosi pravno lice ili preduzetnik koji je izvršio prepravku. Ovim članom propisano je i da Ministar bliže uređuje uslove i način odobrenja tipa merila, tehničku dokumentaciju koju je potrebno priložiti, broj merila istog tipa koji treba dostaviti, sadržaj i način čuvanja izveštaja o sprovedenim ispitivanjima, sadržaj sertifikata o odobrenju tipa, način označavanja odobrenog tipa merila, način čuvanja tehničke dokumentacije i ispitanih merila, postupanje po primedbama podnosioca zahteva, kao i uslove i način izmene i dopune, odnosno povlačenja izdatog sertifikata o odobrenju tipa merila. Obaveštenja o izdatim i povučenim ispravama o odobrenju tipa merila, objavljuju se u glasilu Direkcije i javno su dostupna na internet stranici Direkcije.

Član 28. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na overavanje merila i propisuje da overavanje merila vrše Direkcija i imenovana tela za overavanje merila, po podnetom zahtevu, a nakon sprovedenog postupka pregleda merila, čime se potvrđuje da je merilo u skladu sa odobrenim tipom merila, odnosno da ispunjava propisane metrološke zahteve. Ukoliko Direkcija, odnosno imenovano telo za overavanje merila u postupku pregleda, utvrdi da je određeno merilo u skladu sa odobrenim tipom merila, odnosno da ispunjava propisane metrološke zahteve, overiće merilo i o tome će sačiniti zapisnik. Ukoliko Direkcija, odnosno imenovano telo za overavanje merila u postupku pregleda, utvrdi da određeno merilo nije u skladu sa odobrenim tipom merila, odnosno da ne ispunjava propisane metrološke zahteve, neće overiti merilo, o tome će sačiniti zapisnik i odbiće overavanje. U pogledu vrste overavanja merila, overavanje merila može biti prvo, periodično ili vanredno. Direkcija, odnosno imenovano telo za overavanje merila je dužno da za overeno merilo, na zahtev, izda sertifikat o overavanju merila. Ovim članom je propisano i da Ministar bliže uređuje način i uslove overavanje merila, način, uslove i rokove čuvanja potrebne dokumentacije, kao i sadržinu zapisnika o overavanju merila.

Član 29. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na prvo overavanje merila i propisuje da prvom overavanju podležu nova merila u neharmonizovanoj oblasti, za koja je prethodno odobren tip, kao i da izuzetno od navedenog, prvom overavanju

podležu nova merila za koja nije prethodno odobren tip, ukoliko je to propisano posebnim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona. Merilo na prvo overavanje, kada je to propisano, podnosi proizvođač, zastupnik, uvoznik, odnosno distributer merila.

Član 30. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na merila u upotrebi i propisuje da se merila upotrebljavaju u skladu sa njihovom namenom, moraju da ispunjavaju propisane zahteve, a kada je to propisano, moraju biti overena. Ovim članom propisano je i da Ministar za pojedina merila propisuje zahteve za merila tokom veka upotrebe, overavanje merila tokom veka upotrebe, metode merenja, karakteristike opreme za utvrđivanje ispunjenosti zahteva, dokumentaciju koja prati merilo tokom veka upotrebe, natpise, oznake i žigove na merilima, sadržinu obrasca za rezultate ispitivanja, odnosno merenja, kao i druge zahteve u pogledu svojstava merila.

Član 31. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na obaveze vlasnika merila i propisuje da su vlasnici merila, odnosno pravna lica, preduzetnici, kao i fizička lica, dužni da: postavljaju i koriste merila na način kojim se obezbeđuje propisana tačnost merenja, i u tom smislu odgovorni su za tehničku ispravnost merila i tačnost mernih rezultata; da održavaju merila u tehničkom stanju koje obezbeđuje tačnost merenja; da podnose merila na periodično overavanje Direkciji ili imenovanom telu za overavanje merila, po svom izboru, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, kao i da podnose merila na vanredno overavanje za koja periodično overavanje nije izvršeno u propisanom roku. Pored navedenih obaveza, pravno lice koje vrši snabdevanje toplom i hladnom vodom, bez obzira da li je vlasnik vodomera, vodi evidenciju o tim merilima koja sadrži, naročito, podatke o početku upotrebe merila, kao i o održavanju i overavanju merila u upotrebi. Takođe, pored navedenih obaveza, energetski subjekti odgovorni za merila električne energije, toplotne energije i prirodnog gasa u skladu sa propisima u oblasti energetike, bez obzira da li su vlasnici tih merila, vode evidenciju o tim merilima koja sadrži, naročito, podatke o početku upotrebe merila, kao i o održavanju i overavanju merila u upotrebi. Predlogom zakona se omogućava vlasnicima merila, osim licima koja vrše snabdevanje toplom i hladnom vodom, odnosno energetskim subjektima odgovornim za merila električne energije, toplotne energije i prirodnog gasa, da svoju obavezu podnošenja merila na periodično overavanje, mogu ugovorom preneti na korisnika merila. Subjekti iz st. 1. 2. i 3. ovog člana dužni su da merilo koje više ne upotrebljavaju, na vidnom mestu označe oznakom: „merilo nije u upotrebi”.

Članom 32. Predloga zakona propisano je da se periodično overavanje merila sprovodi u vremenskim intervalima za određenu vrstu merila u skladu sa propisom kojim su uređene vrste merila koja podležu zakonskoj kontroli. Za ta merila vremenski interval periodičnog overavanja počinje da se računa od datuma kada je izvršeno ocenjivanje usaglašenosti, odnosno od datuma prvog overavanja merila.

Članom 33. Predloga zakona propisano je da vanrednom overavanju podležu merila na kojima je zbog kvara, odnosno drugih tehničkih nedostataka, pre isteka roka periodičnog overavanja, izvršena popravka, kao i merila za koja periodično overavanje nije izvršeno u propisanom roku. Pravno lice, odnosno preduzetnik koji je izvršio popravku merila, dužno je da podnese merilo na vanredno overavanje.

Članom 34. Predloga zakona propisano je da se pri overavanju merila u Republici Srbiji, ta merila označavaju propisanim žigovima. Imenovano telo Direkciji podnosi zahtev za zaduživanje žigova. Imenovano telo je dužno da kod Direkcije neiskorišćene žigove razduži nakon isteka roka važenja žiga odnosno u slučaju donošenja rešenja o ukidanju rešenja o imenovanju. Ovim članom propisano je i da Ministar bliže uređuje vrstu, oblik i način stavljanja žigova koji se upotrebljavaju pri overavanju merila, rok njihovog važenja, sadržaj sertifikata o overavanju merila, kao i način čuvanja, evidentiranja, zaduživanja i razduživanja žigova koja koriste imenovana tela za overavanje merila.

Članom 35. Predloga zakona propisano je da žig na merilu, odnosno sertifikat o overavanju merila prestaje da važi ako je istekao rok na koji je merilo overeno; ako je na merilu izvršena prepravka, odnosno popravka koja može uticati na njegove metrološke karakteristike; ako je merilo neispravno ili oštećeno na takav način da je moglo izgubiti neko svojstvo bitno za overavanje; ako je žig uništen, uklonjen, promenjen ili na bilo koji drugi način oštećen, kao i u slučaju kada je merilo promenom mesta ugradnje izgubilo svoje metrološke karakteristike. Pravno lice, preduzetnik, kao i fizičko lice ne sme upotrebljavati merilo čiji je žig, odnosno sertifikat o overavanju merila prestao da važi, niti može koristiti rezultat merenja tog merila.

Član 36. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na vanredni pregled merila u upotrebi i predviđa da u slučaju sumnje u ispravnost merila, zainteresovano lice može tražiti od Direkcije vanredni pregled merila u upotrebi i izdavanje izveštaja o vanrednom pregledu merila u upotrebi. U pogledu troškova tog pregleda, propisano je da troškove snosi podnosilac zahteva, u slučaju kada overeno merilo sa važećim žigom zadovoljava propisane metrološke zahteve, odnosno vlasnik merila, u slučaju kada merilo ne zadovoljava propisane metrološke zahteve. Ovim članom je propisano i da Ministar bliže uređuje način vanrednog pregleda merila, kao i sadržaj i rok čuvanja izveštaja o vanrednom pregledu merila u upotrebi.

Članom 37. propisano je da Direkcija vodi registar overenih merila i merila čije je overavanje odbijeno, kao i da se upis podataka u taj registar sprovodi u skladu sa podacima koje Direkciji dostavljaju imenovana tela za overavanje merila (o overenim merilima i o merilima čije je overavanje odbijeno). Direkcija na zahtev nadležnog ministarstva dostavlja informacije kako o overenim, tako i o merilima čije je overavanje odbijeno. Radi celovitosti evidencije o merilima koja se stavljaju na tržište i u upotrebu, ovim članom je propisano i da imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti merila dostavlja Direkciji evidenciju o merilu u čijem ocenjivanju usaglašenosti je učestvovalo, i to u roku od 60 dana od dana izdavanja isprave o usaglašenosti.

Član 38. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na metrološku ekspertizu i propisuje da metrološku ekspertizu sprovodi Direkcija, nakon čega izdaje izveštaj o izvršenom pregledu. Metrološku ekspertizu Direkcija može sprovesti uključivanjem drugih eksperata i podugovaranjem mernih mogućnosti tela za ocenjivanje usaglašenosti, kao i drugih pravnih lica. Troškove metrološke ekspertize snosi podnosilac zahteva. Ovim članom je propisano i da Ministar bliže uređuje sadržaj i način sprovođenja metrološke ekspertize.

Članom 39. Predloga zakona propisano je da paker, odnosno uvoznik može staviti na tržište prethodno upakovane proizvode samo ako ispunjavaju propisane metrološke zahteve, ako je nazivna količina označena tačno, jasno i nedvosmisleno i kada njihova stvarna količina ne odstupa od označene nazivne količine. Definisano je da se u smislu ovog zakona, prethodno upakovanim proizvodima, ne smatraju besplatni uzorci koji se kao prethodno upakovani proizvodi koriste u marketingu i u pružanju usluga. Paker, odnosno uvoznik prethodno upakovanih proizvoda odgovoran je za ispunjavanje metroloških i drugih zahteva propisanih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona. Paker, odnosno uvoznik prethodno upakovanih proizvoda dužan je da obezbedi sprovođenje propisanog postupka utvrđivanja ispunjenosti propisanih metroloških zahteva, kao i dokumentaciju kojom se potvrđuje da prethodno upakovani proizvodi ispunjavaju propisane zahteve i njenu dostupnost nadležnim organima. Direkcija sprovodi postupak ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda radi provere ispunjenosti metroloških zahteva i izdaje sertifikat o ispunjenosti tih zahteva. Takođe, propisano je i da Ministar bliže uređuje način i postupak ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda radi provere ispunjenosti metroloških zahteva, zahteve za opremu koja se koristi prilikom merenja stvarne količine prethodno upakovanih proizvoda, metrološke zahteve koje moraju da ispune

količine prethodno upakovanih proizvoda, način označavanja količina, kao i dozvoljena odstupanja stvarnih količina od označenih nazivnih količina.

Član 40. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na znak usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima. Paker, odnosno uvoznik, može da stavi znak usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima samo nakon sprovedenog propisanog postupka utvrđivanja ispunjenosti metroloških zahteva. Takođe, paker, odnosno uvoznik prethodno upakovanih proizvoda koji su označeni znakom usaglašenosti mora dostaviti Direkciji pisano obaveštenje o takvim proizvodima, koja, na osnovu tog obaveštenja odobrava upotrebu znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima, o tome vodi evidenciju i vrši registraciju pakera. Takođe, obavezu dostavljanja pisanog obaveštenja Direkciji imaju i pakeri koji imaju nameru da znakom usaglašenosti označe prethodno upakovani proizvod, odnosno svi oni koji koriste znak usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima. Paker, odnosno uvoznik prethodno upakovanog proizvoda koji je označen znakom usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima, u obavezi je da obezbedi ispunjenost posebnih zahteva propisanih za količinu, označavanje, dokumentovanje usaglašenosti količine prethodno upakovanih proizvoda sa metrološkim zahtevima, kao i zahteva za opremu koja se koristi u proizvodnji i internoj kontroli količine prethodno upakovanih proizvoda. Takođe, propisano je i da Ministar propisuje veličinu i oblik znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda, način postavljanja tog znaka, propisani postupak utvrđivanja ispunjenosti metroloških zahteva, kao i način i uslove dokumentovanja usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima.

Član 41. Predloga zakona propisuje da vanredno ispitivanje prethodno upakovanih proizvoda radi provere usaglašenosti sa propisanim metrološkim zahtevima kao i odredbama ovog zakona sprovodi Direkcija, i to na zahtev nadležnog organa, fizičkog ili pravnog lica.

Član 42. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na merne boce. Pravna lica, odnosno preduzetnici koji su proizvođači mernih boca, koje se koriste kao merne posude za prethodno upakovane proizvode, mogu da stave na tržište merne boce označene znakom „z” (obrnuto epsilon) samo kada imaju sertifikat Direkcije o ispunjenosti metroloških zahteva; vrše proveru ispunjenosti propisanih metroloških zahteva u pogledu dopuštenih odstupanja, kao i kada postavljaju propisane natpise i oznake. Oznaku proizvođača kojom se na jasan i nedvosmislen način proizvođač identifikuje, odobrava Direkcija i upisuje je u javno dostupan registar odobrenih oznaka proizvođača mernih boca koji se objavljuje na internet stranici Direkcije. Takođe, propisano je i da Ministar bliže uređuje zahteve za merne boce, dopuštena odstupanja zapremine, način i uslove odobravanja oznake proizvođača, veličinu i oblik znaka usaglašenosti, način provere ispunjenosti propisanih metroloških zahteva, kao i natpise i oznake na bocama kao mernim posudama.

Članom 43. Predloga zakona propisano je da u Republici Srbiji važe isprave i znaci usaglašenosti merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca izdati u inostranstvu, ako su izdati u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Republika Srbija. Direkcija može izdati domaću ispravu o usaglašenosti merila na osnovu inostrane isprave o usaglašenosti merila, odnosno rezultata merenja, ako su izdati pod uslovima koji obezbeđuju ispunjenost zahteva koji su u Republici Srbiji propisani za ta merila. U slučaju da Direkcija izda domaću ispravu o usaglašenosti merila, važi inostrani zaštitni žig koji je stavljen na merilo na osnovu inostrane isprave, a čiji je cilj zaštita merila od svih neovlašćenih modifikacija, promena podešavanja, uklanjanja delova, kao i od modifikacije softvera.

Članom 44. Predloga zakona propisuje se da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Članom 45. Predloga zakona propisuje se da metrološki nadzor sprovodi Direkcija, i to u skladu sa propisima kojima se uređuje tržišni i inspekcijski nadzor, kao i da taj nadzor Direkcija vrši preko metroloških inspektora, odnosno lica ovlašćenih za vršenje metrološkog nadzora (u daljem tekstu: inspektor). Ovim članom je propisano i da metrološki inspektor može biti lice koje ispunjava uslove propisane zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i da mora imati službenu legitimaciju u skladu sa tim zakonom. Ovim odredbama vrši se dodatno usklađivanje sa odredbama Zakona o inspekcijskom nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18-dr.zakon i 95/18), budući da je važećim Zakonom o metrologiji propisano da metrološki nadzor vrši Direkcija za mere i dragocene metale, preko lica ovlašćenih za vršenje tog nadzora (metrološki inspektori), koji moraju da imaju položen stručni ispit za metrološkog inspektora, kao i službenu legitimaciju. Važećim zakonom je takođe propisano da ministar nadležan za poslove metrologije podzakonskim aktima propisuje sadržaj i način sprovođenja stručnog ispita za metrološkog inspektora, kao i obrazac i sadržinu službene legitimacije inspektora, uslove pod kojima se ta legitimacija izdaje i prestaje da važi, način uništavanja, kao i način vođenja evidencije o izdatim službenim legitimacijama. Takođe, važeća Uredba koja uređuje način vršenja metrološkog nadzora, kao i Pravilnik o obrascu i sadržini službene legitimacije lica ovlašćenog za vršenje metrološkog nadzora, Predlogom zakona se stavljaju van snage, danom stupanja na snagu novog zakona. Propisano je i da se na utvrđivanje troškova sprovođenja ispitivanja za potrebe metrološkog nadzora primenjuje zakon kojim se uređuje tržišni nadzor.

Članom 46. Predloga zakona propisuje se predmet provere prilikom vršenja metrološkog nadzora.

Članom 47. Predloga zakona propisano je da, ako se u vršenju nadzora nad merilima, prethodno upakovanim proizvodima i mernim bocama koji su stavljeni na tržište utvrdi da ne ispunjavaju propisane zahteve, inspektor nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku i privremeno zabranjuje njihovo stavljanje na tržište, do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti. Ako utvrđeni nedostaci ne budu otklonjeni u određenom roku, inspektor donosi rešenje o povlačenju sa tržišta merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca. Protiv tog rešenja može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove metrologije, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja. Žalba ne odlaže izvršenje rešenja. U vršenju nadzora nad upotrebom zakonskih mernih jedinica koje su propisane ovim zakonom ili propisima donetim na osnovu ovog zakona, kao i nadzora nad korišćenjem zakonskog vremena u zvanične i poslovne svrhe i u svrhe javnog objavljivanja/oglašavanja shodno se primenjuju odredbe ovog člana.

Član 48. Predloga zakona, analogno članu 47. Predloga zakona propisuje nadležnosti inspektora pri vršenju nadzora nad merilima u upotrebi.

Član 49. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na formalnu neusaglašenost merila. S tim u vezi, ukoliko inspektor utvrdi jednu od formalnih neusaglašenosti merila nalaže proizvođaču, zastupniku, uvozniku, odnosno distributeru merila, da u skladu sa propisanim obavezama, otkloni neusaglašenosti u određenom roku. Ovim članom definisano je i da formalna neusaglašenost može biti odsustvo znaka usaglašenosti; stavljanje znaka usaglašenosti suprotno odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona; nesačinjavanje deklaracije o usaglašenosti, odnosno druge isprave o usaglašenosti u skladu sa zahtevima tehničkog propisa; neispravno sačinjavanje deklaracije, odnosno druge isprave o usaglašenosti u skladu sa zahtevima tehničkog propisa; nedostupnost ili nekompletnost tehničke dokumentacije, kao i druga neusaglašenost koja je tehničkim propisom donetim na osnovu ovog zakona propisana kao formalna neusaglašenost. U slučaju da proizvođač, zastupnik, uvoznik, odnosno distributer merila ne otkloni formalnu neusaglašenost u određenom roku, inspektor preduzima odgovarajuće mere za ograničavanje ili zabranu isporuke merila na tržištu ili za povlačenje ili opoziv merila sa tržišta, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržišni nadzor.

Članom 50. Predloga zakona propisano je da nadzor nad radom imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila vrši Ministarstvo u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, kao i da nadzor nad radom imenovanih tela za overavanje merila u skladu sa ovim zakonom vrši, takođe Ministarstvo.

Članom 51. Predloga zakona definiše se predmet provere u vršenju nadzora nad radom imenovanih tela za overavanje merila.

Član 52. Predloga zakona sadrži odredbe o suspenziji i oduzimanju imenovanja za obavljanje poslova overavanja merila. Ministarstvo će doneti rešenje o suspenziji ili oduzimanju imenovanja za obavljanje poslova overavanja merila ukoliko imenovano telo za overavanje merila prestane da ispunjava propisane uslove, kao i ukoliko obavlja poslove overavanja merila suprotno odredbama ovog zakona i drugih propisa u oblasti metrologije. Suspenzija ili oduzimanje imenovanja može biti u celosti ili delimično. Maksimalan period trajanja suspenzije je šest meseci od dana donošenja rešenja o suspenziji. Pre donošenja rešenja o suspenziji imenovanja Ministarstvo može da odredi rok za otklanjanje nedostataka koji ne može biti duži od 60 dana. Tokom trajanja suspenzije imenovanja, imenovano telo za overavanje merila ne sme obavljati poslove overavanja merila koji su predmet suspenzije.

Ovim članom propisano je i da u slučaju da imenovano telo za overavanje merila tokom trajanja suspenzije imenovanja obavlja poslove overavanja merila, ili ne otkloni neusaglašenost do isteka suspenzije, Ministarstvo donosi rešenje o oduzimanju imenovanja za poslove koji su predmet suspenzije. U slučaju oduzimanja imenovanja zbog obavljanja poslova overavanja merila suprotno odredbama ovog zakona i drugih propisa u oblasti metrologije, imenovano telo za overavanje merila ne može podneti zahtev za imenovanje za iste poslove u periodu od godinu dana od dana pravnosnažnosti rešenja o oduzimanju imenovanja. Ovim članom propisani su i slučajevi u kojima će Ministarstvo, bez određivanja roka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka i bez prethodne suspenzije, oduzeti imenovanje u celosti ili delimično (npr. ako se utvrdi da imenovano telo nije vratilo neupotrebljene žigove koje je zadužilo od Direkcije itd). Ministarstvo će suspendovati, odnosno oduzeti imenovanje ako se na osnovu obaveštenja imenovanog tela za overavanje merila iz člana 15. tačka 2) ovog zakona utvrdi da je imenovano telo za overavanje merila prestalo da ispunjava propisane uslove. Prilikom nadzora nad radom imenovanih tela za overavanje merila može se doneti novo rešenje o utvrđivanju smanjenja obima imenovanja. Rešenje o suspenziji ili oduzimanju imenovanja za obavljanje poslova overavanja merila, kao i rešenje o utvrđivanju smanjenja obima imenovanja je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Ovaj član definiše i da se imenovano telo briše iz registra imenovanih tela za overavanje merila na osnovu konačnog rešenja o oduzimanju imenovanja.

Članom 53. Predloga zakona propisuju se kaznene odredbe.

Članom 54. Predloga zakona propisuje se da inspektor neće podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka protiv proizvođača, zastupnika, uvoznika, odnosno distributera za koga je utvrđeno da je prvi put isporučio na tržište formalno neusaglašeno merilo, pod uslovom da je neusaglašenost otklonjena u roku koji je odredio inspektor.

Članom 55. Predloga zakona propisuju se rokovi u kojima će se doneti podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona.

Članom 56. Predloga zakona propisano je da će se do donošenja akata propisanih ovim zakonom primenjivati propisi doneti na osnovu Zakona o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 15/16), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 57. propisuje da Metrološki savet koji je osnovan Odlukom o osnivanju metrološkog saveta („Službeni glasnik RS”, broj 7/18), nastavlja da radi do donošenja nove Odluke Vlade. Ovaj član takođe propisuje prelazne odredbe u vezi sa: važenjem izdatih Uverenja o odobrenju tipa merila u harmonizovanoj oblasti, osim za neautomatske vage; važenjem sertifikata i drugih isprava o odobrenju tipa i

overavanju merila, kao i oznaka, odnosno državnih žigova; radom ovlašćenih tela koja su ovlašćena za obavljanje poslova overavanja merila do dana stupanja na snagu ovog zakona koja nastavljaju da rade kao imenovana tela za overavanje merila do dana isteka roka rešenja o ovlašćivanju; zaposlenima i drugim angažovanim licima u ovlašćenom telu; radom imenovanih nosilaca nacionalnih etalona koji nastavljaju da rade kao imenovani nosioci nacionalnih etalona; važenjem rešenja koja se odnose na ovlašćivanje privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, kao i na priznavanje važenja inostranih uverenja, žigova i znakova usaglašenosti izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona koja važe do isteka roka na koji su izdata. Takođe, Ministarstvo će, prilikom donošenja rešenja o imenovanju tela za overavanje merila, uzeti u obzir i druge dokaze o stručnosti osoblja za overavanje merila, u roku od dve godine od dana donošenja podzakonskog akta kojim se propisuje pribavljanje licence. Direkcija će, prilikom donošenja akta o osposobljenosti telu za overavanje merila, uzeti u obzir i druge dokaze o stručnosti osoblja za overavanje merila, u roku od dve godine od dana donošenja podzakonskog akta kojim se propisuje pribavljanje licence. Danom stupanja na snagu ovog zakona Registar ovlašćenih tela za overavanje merila postaje Registar imenovanih tela za overavanje merila, a odobreni cenovnici ovlašćenih tela za overavanje merila prestaju da važe i brišu se iz Registra ovlašćenih tela za overavanje merila.

Članom 58. Predloga zakona propisano je da se postupci ocenjivanja usaglašenosti, postupci ispitivanja i odobrenja tipa merila, odnosno overavanja merila započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, moraju okončati u skladu sa odredbama novog zakona.

Članom 59. Predloga zakona propisano je da se postupci koji se odnose na ovlašćivanje privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, moraju okončati u skladu sa odredbama Zakona prema kojem su započeti. Tela za overavanje merila koja su ovlašćena u skladu sa tim zakonom, upisuju se, kao imenovana tela za overavanje merila, u Registar imenovanih tela za overavanje merila.

Članom 60. Predloga zakona propisano je da će se uverenja o položenom stručnom ispitu uzeti u obzir prilikom postupka izdavanja licenci u delu koji zadovoljava zahteve za izdavanje licenci. Takođe je propisano i da će se za zahteve za izdavanje licence za obavljanje poslova overavanja merila, u prelaznom periodu do propisivanja takse za izdavanje licence, primenjivati taksa propisana za polaganje stručnog ispita za obavljanje poslova overavanja merila.

Članom 61. Predloga zakona propisano je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 15/16), Uredba o načinu vršenja metrološkog nadzora („Službeni glasnik RS”, broj 79/17), Pravilnik o obrascu i sadržini službene legitimacije lica ovlašćenog za vršenje metrološkog nadzora („Službeni glasnik RS”, broj 16/12), Pravilnik o kriterijumima za određivanje visine troškova overavanja merila („Službeni glasnik RS”, br. 34/17 i 104/20), Pravilnik o sadržini i obrascu, kao i načinu vođenja evidencije koju vode ovlašćena tela („Službeni glasnik RS”, broj 77/17), kao i Pravilnik o metrološkim uslovima za sprave za određivanje hektolitarske mase žitarica i uljarica („Službeni list SRJ”, broj 80/94).

Članom 62. Predloga zakona propisano je stupanje na snagu ovog zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona u toku 2021. godine nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije, jer su ista već opredeljena Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2021. godinu („Službeni glasnik RS”, br. 149/20 i 40/21), na Razdelu 21.0, Glava 21.1. Direkcija za mere i dragocene metale, Program 1503, Funkcija 130,

Programska aktivnost 0004 Razvoj metrološkog sistema, u iznosu od 216.796.000 dinara.

Izveštaj o sprovedenoj analizi efekata Predloga zakona o metrologiji

PRIOLOG 2

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

U oblasti metrologije Ministarstvo privrede vodi registar ovlašćenih tela (privrednih subjekata) koji obavljaju poslove overavanja merila i registar imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila. Direkcija za mere i dragocene metale (u daljem tekstu: Direkcija) kao organ uprave u sastavu Ministarstva privrede u saradnji sa PTB – Metrološkim institutom Savezne republike Nemačke je u postupku formiranja evidencije merila koja podležu zakonskoj kontroli.

U vezi sa navedenim trenutno je upisano u registar ovlašćenih tela koja obavljaju overavanje merila 75 privredna subjekta, odnosno tela koja obavljaju navedene poslove i oko 300 lica koja su zaposlena ili angažovana u tim telima na obavljanju poslova overavanja merila.

Takođe, u registar imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila pored Direkcije upisano je 4 imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila. Prema aktuelnoj evidenciji koju vodi Direkcija u Republici Srbiji je oko 6 000 000 merila koja podležu zakonskoj kontroli.

U 2019. godini od strane Direkcije i ovlašćenih tela overeno je oko 505 000 merila od toga Direkcija je overila 1 850 merila.

Uvidom u ove podatke može se pratiti nivo poslovne aktivnosti u jednom segmentu metrološkog sistema kao što je obavljanje poslova overavanja merila, u kojem su pre svega aktivna mikro i mala preduzeća, kao i Javna preduzeća.

Mogućnosti merenja i etaloniranja (u daljem tekstu: CMCs) Direkcija, kao i drugih nacionalnih metroloških instituta objavljuju se u bazi KCDB Međunarodnog bira za tegove i mere BIPM. Na kraju 2019. godine Direkcija je imala ukupno 148 CMCs, za različite oblasti merenja i etaloniranja, dok je INN „VINČA” ima 18 CMCs, u bazi KCDB BIPM.

Ovi pokazatelji se prate iz razloga što Direkcija i INN „VINČA” vrše usluge merenja i etaloniranja za privredne subjekte i zainteresovana lica, i ukoliko Direkcija i INN „VINČA” nemaju mogućnost za određena etaloniranja, privredni subjekti ih moraju sprovesti u inostranstvu što povećava troškove poslovanja. Direkcija je u 2019. godini etalonirala 2850 etalona i merila, dok je INN „VINČA” izvršila preko 1400 etaloniranja i ozračivanja po podnetim zahtevima zainteresovanih lica.

2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

Oblast metrologije do sada je bila uređena Zakonom o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 15/16, u daljem tekstu: Zakon), kao i podzakonskim aktima donetim na osnovu tog zakona.

U skladu sa važećim zakonom, Direkcija sprovodi postupak ovlašćivanja privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, odnosno rešenjem, u upravnom postupku, utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje poslova overavanja merila.

Novim zakonskim rešenjem po kojem bi Direkciji bilo dozvoljeno da overava sve vrste merila stvara se mogućnost sukoba interesa u slučaju kada bi istovremeno

Direkcija sprovodila postupak utvrđivanja ispunjenosti uslova privrednih subjekata za obavljanje poslova overavanja merila.

Takođe, važećim zakonom propisano je da poslove overavanje merila obavljaju ovlašćena tela (privredni subjekti i druga pravna lica koja ispunjavaju propisane uslove) i Direkcija (overava samo ona merila za čije overavanje nije propisano da ih overavaju ovlašćena tela, kao i merila za čije overavanje nema ovlašćenih tela).

Uočeno je da ovakvo zakonsko rešenje kada su u pitanju merila za koja postoji mali broj ovlašćenih tela, nepovoljno utiče na korisnika merila u smislu rokova i cene overavanja.

Status poverenih poslova koji se ogledao u sprovođenju upravnog postupka, naplaćivanje republičke administrativne takse, vremenskog ograničenja važenja rešenja o ovlašćivanju, kao i zahtevom da se prihodi od poslova overavanja uplaćuju u budžet otežavao je poslovanje ovlašćenim telima. Imajući u vidu da su poslovi overavanja pre svega stručne i tehničke prirode, u cilju efikasnijeg poslovanja privrednih subjekata koji obavljaju poslove overavanja potrebno je pronaći nova zakonska rešenja.

Važećim zakonom propisano je da privredni subjekti i druga pravna lica mogu obavljati poslove overavanja merila (mogu biti ovlašćeni) ako ispunjavaju uslove, koji su propisani zakonom, a bliže uređeni podzakonskim aktom. S tim u vezi, propisano je da je jedan od uslova za obavljanje poslova overavanja merila - posedovanje sertifikata o akreditaciji.

Praksa je pokazala da rešenje iz važećeg zakona o obaveznosti akreditacije za potrebe ovlašćivanja, u nekim slučajevima nije u dovoljnoj meri adekvatno za oblast merila. Naime, poslovi kontrolisanja merila, koji su sadržani u Obimu akreditacije, kao prilogu uz Sertifikat o akreditaciji, nisu identični sa poslovima overavanja merila, iz razloga što overavanje merila podrazumeva pregled čiji je rezultat označavanje (žigosanje) merila, odnosno izdavanje uverenja o overavanju merila. Takođe, ovlašćena tela su često imala primedbe na troškove, kao i vreme trajanja postupka akreditacije.

U skladu sa odredbama važećeg zakona, ovlašćena tela, čiji se rad zasniva na pružanju usluge overavanja merila velikom broju privrednih subjekata, imaju obavezu da utvrde cenovnik (visinu troškova za overavanje merila), na koji, nakon sprovedenog postupka saglasnost daje Ministarstvo, a na osnovu kriterijuma koje bliže uređuje ministar. Na osnovu podnetih zahteva ovlašćenih tela i dostavljenih cenovnika/izmena cenovnika, Ministarstvo privrede je u 2017. godini dalo saglasnost na 10 cenovnika i 2 izmene cenovnika ovlašćenih tela, u 2018. godini - na 5 cenovnika ovlašćenih tela, u 2019. godini - na 3 cenovnika i 1 izmene cenovnika ovlašćenih tela, kao i u 2020. godini - na 3 cenovnika i 6 izmene cenovnika ovlašćenih tela.

Uvođenjem postupka saglasnosti na cenovnik, ovlašćeno telo nije moglo da započne svoje aktivnosti odmah po dobijanju rešenja o ovlašćivanju, što je nepovoljno uticalo na poslovanje ovlašćenog tela. Takođe kontrolisane cene za poslove overavanja su sputavale tržišno nadmetanje tela za overavanje u obavljanju svojih poslova, što je indirektno uticalo na troškove korisnika merila koji podležu zakonskoj kontroli.

3) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Utvrđivanje Predloga zakona planirano je Planom rada Vlade za IV kvartal 2021. godine. Vršiti se i usklađivanje sa Zakonom o inspekcijском nadzoru i Zakonom o opštem upravnom postupku.

4) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Imajući u vidu da su nakon stupanja na snagu Zakona doneti sistemski zakoni i to Zakon o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/16 - autentično tumačenje) i Zakon o inspekcijском nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18 - dr. zakon i 95/18) neophodno je usaglasiti Zakon u delu koji uređuje upravni postupak, kao i u delu koji uređuje inspekcijски nadzor u oblasti metrologije.

Zakonsko rešenje da poslove overavanje merila obavljaju ovlašćena tela (privredni subjekti i druga pravna lica koja ispunjavaju propisane uslove) i Direkcija (overava samo ona merila za čije overavanje nije propisano da ih overavaju ovlašćena tela, kao i merila za čije overavanje nema ovlašćenih tela), kada su u pitanju merila za koja postoji mali broj ovlašćenih tela, nepovoljno utiče na korisnika merila u smislu rokova i cene overavanja.

Status poverenih poslova koji se ogledao u sprovođenju upravnog postupka, naplaćivanje republičke administrativne takse, vremenskog ograničenja važenja rešenja o ovlašćivanju, kao i zahtevom da se prihodi od poslova overavanja uplaćuju u budžet otežavao je poslovanje ovlašćenim telima. Imajući u vidu da su poslovi overavanja pre svega stručne i tehničke prirode, u cilju efikasnijeg poslovanja privrednih subjekata koji obavljaju poslove overavanja potrebno je pronaći nova zakonska rešenja.

Praksa je pokazala da rešenje iz važećeg zakona o obavezности akreditacije za potrebe ovlašćivanja, u nekim slučajevima nije u dovoljnoj meri adekvatno za oblast merila. Naime, poslovi kontrolisanja merila, koji su sadržani u Obimu akreditacije, kao prilogu uz Sertifikat o akreditaciji, nisu identični sa poslovima overavanja merila, iz razloga što overavanje merila podrazumeva pregled čiji je rezultat označavanje (žigosanje) merila, odnosno izdavanje uverenja o overavanju merila. Takođe, ovlašćena tela su često imala primedbe na troškove, kao i vreme trajanja postupka akreditacije.

Važeći zakon, osim definisanja pojma i propisivanja distribucije vremena kao jednog od poslova Direkcije, ne sadrži odredbe kojima se dalje razrađuje ova oblast, navedeni problem nije bilo moguće rešiti u okviru postojećeg regulatornog okvira.

5) Koja promena se predlaže?

S obzirom na vrstu poslova koje obavlja Direkcija kao organ uprave u sastavu Ministarstva privrede u oblasti metrologije predloženim rešenjima predviđeno je da se način obavljanja tih poslova u potpunosti usaglasi sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/16 - autentično tumačenje) i Zakona o inspekcijском nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18 - dr. zakon i 95/18) i ispunje obaveze propisane navedenim zakonima.

Predloženo je da Direkcija može da overava sve vrste merila koja podležu zakonskoj kontroli, tj. može da overava merila i za koja postoje ovlašćena (buduća imenovana) tela za overavanje.

Ovlašćena tela za overavanje merila bi promenila naziv i postala imenovana tela za overavanje merila, odnosno poslovi overavanja merila ne bi bili „povereni” poslovi, a ukida se i rok važenja rešenja o ovlašćivanju (buduće imenovanje).

Uvodi se drugi mogući način provere ispunjenosti uslova za imenovanje pravnih lica za overavanje merila pored akreditacije, odnosno i Direkcija može da sprovede provere ispunjenosti uslova za imenovanje pravnih lica za overavanje merila, čime je pravnim licima omogućen izbor na koji način će dokazati ispunjenost uslova, Ministarstvo privrede sprovodi postupak imenovanja.

6) Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Da, potrebna je.

S obzirom na broj od 6 000 000 merila koja podležu zakonskoj kontroli, kao i da je trenutno 75 ovlašćenih tela sa oko 300 zaposlenih na poslovima overavanja, potrebno je da se odredbe Zakona urede na drugačiji način u cilju olakšavanja poslovanja i efikasnijeg iskorišćavanja resursa Direkcije i ovlašćenih (imenovanih) tela.

7) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predložena rešenja će uticati na:

- pravna lica koja podnose zahtev za imenovanje tela za overavanje merila, koja više neće morati da budu isključivo akreditovana kontrolna tela već mogu pribaviti od Direkcije akt o osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja merila, te se u tom smislu očekuje smanjenje troškova koje su imali na ime pribavljanja Sertifikata o akreditaciji,

- imenovana tela za obavljanje poslova overavanja merila, time što neće biti u obavezi da cenovnike/izmene cenovnika dostavljaju Ministarstvu privrede na saglasnost, čime se smanjuju administrativne procedure, ukida trošak na ime plaćanja republičke administrativne takse, omogućava tržišno formiranje cene usluge overavanja merila i pospešuje tržišna utakmica između tih tela,

- Ministarstvo privrede (nadležno ministarstvo), koje preuzima nadležnost za sprovođenje, postupka imenovanja tela za overavanje merila i vršenje nadzora nad tim telima;

- Direkciju za mere i dragocene metale, koja kao organ uprave u sastavu Ministarstva privrede u cilju efikasnijeg organizovanja i obavljanja poslova odobrenja tipa i overavanja merila, te poslove neće voditi kao upravni postupak u prvom stepenu kao i

- u oblasti vremena, predložena rešenja uticaće:

- na subjekte zakona (pogledati gore oblasti na koje se odnosi, kao i zakone koji su obavezujući, kao npr. zakon o elektronskom poslovanju, oblasti finansija, električne energije, saobraćaja, itd....), tako što će ih obavezati da koriste jedinstveno, zakonsko vreme RS za koje je definisano poreklo, tačnost, zaštita i neprekidnost isporuke vremenskog podatka.

Utiče na korisnike javne distribucije u smislu dobijanja jedinstvenog zakonskog vremena.

Poslovi kod kojih je vremenski podatak od bitnog značaja, kao i komunikacija sa pravnim i fizičkim licima ovim dobijaju punu validnost i pravnu sigurnost.

- na građane, rešenje će pozitivno uticati na građane jer se time uklanjaju različite negativne situacije koje nastaju usled korišćenja neadekvatnog vremenskog podatka. U svakom slučaju će im biti obezbeđena dodatna sigurnost i poverenje u vremenski podatak koji dobijaju (bilo da je to javna distribucija za privatne svrhe, bilo da je distribucija koja se koristi za obavljanje različitih delatnosti).

8) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Ne postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena.

9) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Promenu nije moguće ostvariti primenom važećih propisa.

10) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (*status quo*).

Nije moguće, pitanje nije relevantno.

11) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

Dokument OIML D1 – Nacionalni metrološki sistemi – razvoj institucionalnog i zakonodavnog okvira, donet od strane Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (OIML), je osnov za izradu Zakona. Takođe, nove i izmenjene odredbe u Zakonu su realizovane nakon razmene iskustava sa ekspertima u oblasti metrologije iz Republike Češke.

Države u okruženju i države članice Evropske unije su takođe članice Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (OIML).

PRILOG 3:

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Promenom se na nivou društva omogućava da se obavljanje poslova u oblasti metrologije u potpunosti usaglasa sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/16 - autentično tumačenje) i Zakona o inspekcijском nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18 - dr. zakon i 95/18) i ispune obaveze propisane navedenim zakonima.

Preciznije propisane razgraničenja nadležnosti Ministarstva privrede i Direkcije u vezi sa procedurom ovlašćivanja (imenovanja) tela za overavanje merila. Smanjeni troškovi, lakše poslovanje i efikasnije iskorišćavanje resursa Direkcije i tela za overavanje merila.

U oblasti distribucije vremena, već postoje obaveze koje opravdavaju donošenje zakona a koje se ne mogu izbeći jer se mora poštovati evropska regulativa (primeri finansijske regulative i elektronsko poslovanje). Na ovaj način, poslovi kod kojih je vremenski podatak od bitnog značaja, kao i komunikacija sa pravnim i fizičkim licima dobijaju punu validnost i sigurnost.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritarnim ciljevima Vlade?

Opšti i posebni ciljevi usklađeni su sa Zakonom o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/16 - autentično tumačenje) i Zakonom o inspekcijском nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18 - dr. zakon i 95/18)

4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Predloženo je da Direkcija može overavati sve vrste merila koje podležu zakonskoj kontroli, odnosno obavezi overavanja, čime se izbegava nastajanje monopola, odnosno očekuje se da pozitivno utiče na korisnika merila u smislu rokova i cene overavanja.

Efikasnijim iskorišćavanjem resursa Direkcije i tela za overavanje merila očekuje se povećanje broja overenih merila i ispunjenje rokova periodičnog overavanja.

Rešenje u oblasti distribucije vremena će pozitivno uticati na građane jer se time uklanjaju različite negativne situacije koje nastaju usled korišćenja neadekvatnog vremenskog podatka.

PRILOG 4:

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „*status quo*” opcija?

Za ostvarenje cilja razmatrana je i „*status quo*” opcija, međutim svi uočeni problemi usloveli su potrebu menjanja važećeg zakona. Potreba usklađivanja sa ZUP-om, ZIN-om, kao i da se sva nova rešenja predložena ovim zakonom odnose na materiju koja se nije mogla urediti drugim pravnim aktom, a imajući u vidu i obim predloženih izmena, donošenje novog Zakona o metrologiji predstavlja jedinu mogućnost.

2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

Željena promena u kontekstu uočenih problema nije se mogla sprovesti bez izmene propisa.

3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Za tela za obavljanje poslova overavanja merila se ukida rok važenja rešenja o imenovanju, čime se smanjuju administrativne procedure, ukida trošak na ime plaćanja republičke administrativne takse za proceduru obnavljanja rešenja.

Takođe, podsticajna mera za tela za obavljanje poslova overavanja merila je što neće biti u obavezi da cenovnike/izmene cenovnika dostavljaju Ministarstvu privrede na saglasnost, čime se smanjuju administrativne procedure, ukida trošak na ime plaćanja republičke administrativne takse.

4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

U vezi sa institucionalno upravljačko organizacionim merama koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi, važno je istaći uvođenje registra

pakera kojima je odobrena upotreba znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanih proizvoda i odobrenih oznaka proizvođača mernih boca, registra overenih merila i merila čije je overavanje odbijeno koji će da vodi Direkcija.

Osim toga, nadzor nad telima za overavanje merila će sprovoditi Ministarstvo privrede.

5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

Promenu nije moguće postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera.

6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora su uključene u proces sprovođenja Zakona, i to pravna lica koja mogu biti imenovana za obavljanje poslova overavanja merila, kao i pravna lica koja mogu biti imenovani nosioci nacionalnih etalona.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

U oblasti metrologije, novi poslovi koje će obavljati Ministarstvo privrede i Direkcija ne zahteva angažovanje dodatnih resursa, kako kadrovskih, tako ni tehničkih.

8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Izabrana opcija navedena je u odgovorima pod br. 1), 2) i 4) ovog priloga.

PRILOG 5:

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Ukidanje roka važenja rešenja o imenovanju tela za overavanje merila, kao i obaveze da tela za overavanje svoje cenovnike/izmene cenovnika dostavljaju Ministarstvu privrede na saglasnost, ukida se trošak na ime plaćanja republičke administrativne takse i samim tim će se smanjiti prihodi u budžet.

Međutim, uvođenjem mogućnosti da Direkcija može overavati sva merila, kao i uređenjem oblasti distribucije vremena značajno će povećati javne prihode. Ukupno gledano kao posledica novih rešenja u zakonu očekuje se da javni prihodi budu povećani.

2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije nije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja.

3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Sprovođenje novog Zakona neće uticati na međunarodne finansijske obaveze.

4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Promene u zakonu neće prouzrokovati nove troškove, pa samim tim nije potrebno procenjivati troškove.

5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

Da

6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Novim Zakonom se samo preciznije razdvajaju aktivnosti koje sprovode Ministarstvo privrede i Direkcija.

PRILOG 6:

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Ukidanje roka važenja rešenja o imenovanju tela za overavanje merila, kao i obaveze da tela za overavanje svoje cenovnike/izmene cenovnika dostavljaju Ministarstvu privrede na saglasnost, ukida se trošak na ime plaćanja republičke administrativne takse i samim tim će se smanjiti prihodi u budžet.

Za postupak imenovanja tela za overavanje merila uvodi se i druga mogućnost za proveru ispunjenosti određenih uslova za imenovanje pravnih lica za overavanje merila pored akreditacije, što uvodi konkurenciju u tom postupku odnosno mogućnost za smanjivanje troškova tela za overavanje i skraćivanje rokova provere.

Predložena rešenja u oblasti distribucije vremena uticaće na subjekte Zakona tako što će ih obavezati da koriste jedinstveno, zakonsko vreme RS za koje je definisano poreklo, tačnost, zaštita i neprekidnost isporuke vremenskog podatka. Time će kod korisnika biti otklonjena svaka sumnja u pogledu kvaliteta vremenskog podatka koji koristi.

Na ovaj način, poslovi kod kojih je vremenski podatak od bitnog značaja, kao i komunikacija sa pravnim i fizičkim licima dobijaju punu validnost i sigurnost.

Subjekti koji spadaju u kategoriju onih koji su u obavezi da koriste distribuciju vremenskog podatka imaju sledeće troškove (podrazumevaju se tipični korisnici, kojih je najveći broj, za svaku grupu):

1) Nabavka opreme

U slučaju preduzeća koji imaju jednog ili do 3 korisnika i obavljaju poslove koji ne zahtevaju tačnost vremena bolju od 0,2 sekunde, kao i nizak stepen zaštite vremenskog podatka troškovi nabavke opreme se svode na:

- računara,
- UPS uređaja, i
- izvođenje odgovarajuće instalacije,
- obezbeđivanje fiksne/statičke IP adrese.

Procena troškova kada se sve uvodi novo u rasponu od 95.000 do 120.000 dinara.

U slučaju preduzeća koja imaju više korisnika i obavljaju poslove koji zahtevaju tačnost vremenskog podatka bolju od 0,2 sekunde i nizak ili viši stepen zaštite, troškovi nabavke opreme se svode na:

- dva odgovarajuća NTS servera,
- dva switch-a,
- dva firewall-a,
- n računara (u zavisnosti od njihovih potreba),
- postavljanje odgovarajućeg neprekidnog napajanja servera, i
- izvođenje odgovarajuće instalacije.

Procena troškova kada se sve uvodi novo su u rasponu od 1.200.000 do 4.200.000 dinara.

U slučaju velikih preduzeća i proizvodnih sistema koji imaju veliki broj korisnika i zahtevaju tačnost bolju od 0,2 sekunde i viši ili visok stepen zaštite, troškovi za opremu se svode na:

- nabavku minimum dva odgovarajuća NTS servera,
- minimum dva switch-a,
- minimum dva firewall-a,
- n računara,
- nabavku i postavljanje odgovarajućeg neprekidnog napajanja za servere, i
- izvođenje odgovarajuće instalacije.

Procena troškova kada se sve uvodi novo su u rasponu od 2.400.000 do 7.800.000 dinara.

Sve vrste korisnika imaće troškove:

- priključivanja na provajdera i korišćenja odgovarajuće vrste veze,

Troškovi se kreću od 2.400 do 145.000 dinara u zavisnosti kakva je vrsta veze potrebna (običan internet priključak, VPN tunel sa min AES-192 enkripcijom ili direktna veza korisnika, optičko vlakno ili koaksijalni kabl),

- postavljanje odgovarajućih ključeva kod korisnika i puštanje sistema u rad,
- redovno održavanje i unapređivanje sistema.

Prosečni troškovi za postavljanje ključeva i puštanje u rad:

Mala preduzeća do 4.800 dinara + putni troškovi

Srednja preduzeća do 36.000 dinara + putni troškovi

Velika preduzeća do 36.000 dinara + putni troškovi

Troškovi na godišnjem nivou redovnog održavanja i unapređenja računati su na osnovu prosečne cene servis časa od 3.000 dinara.

Ovim su obuhvaćeni tipični korisnici koji kreću od nule. Veći deo postojeće opreme, koju navedeni korisnici uglavnom već poseduju kao: računari, neprekidna napajanja, switch-evi, firewall-ovi, može se koristiti, kao i pretplata na liniju i izvedena instalacija. U takvom slučaju cene, u delu za opremu se mogu redukovati za 50% i više, u zavisnosti od toga šta sve korisnik poseduje.

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Predviđeno je da Direkcija obavlja poslove overavanja svih merila koja podležu zakonskoj kontroli, što kada su u pitanju merila za čije overavanje postoji mali broj imenovanih tela, pozitivno uticati na korisnike merila u smislu rokova i cene overavanja, odnosno podržati tržišnu konkurenciju.

Takođe, očekuje se da postupak izdavanje akta o osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja merila od strane Direkcije za privredne subjekte bude povoljniji u smislu kraćeg vremenskog roka i troškova, s obzirom da će se sprovesti iz postojećih resursa Direkcije bez angažovanja spoljnih saradnika. Skraćivanjem

vremenskog roka trajanja postupka imenovanja i smanjenje troškova postupka može uticati na povećanje broja imenovanih tela za overavanje, što će takođe povećati tržišnu konkurenciju.

Značajan uticaj na tržište i konkurenciju imaće i predloženo rešenje po kome imenovana tela za overavanje merila, neće imati obavezu da cenovnike i izmene cenovnika (u kojima je utvrđena cena usluge overavanja merila) dostavljaju Ministarstvu na saglasnost, već će cene usluga overavanja biti slobodno formirane.

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?

Skraćivanjem vremenskog roka trajanja postupka imenovanja i smanjenje troškova postupka može uticati na povećanje broja imenovanih tela za overavanje, što može povećati tržišnu konkurenciju.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Nova rešenja neće uticati na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Nova rešenja neće uticati na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu.

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Nova rešenja neće suštinski imati efekte na kvalitet i status radne snage.

PRILOG 7:

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Nova rešenja neće prouzrokovati troškove građanima.

Predložena rešenja u oblasti distribucije vremena uticaće na subjekte Zakona tako što će ih obavezati da koriste jedinstveno, zakonsko vreme RS za koje je definisano poreklo, tačnost, zaštita i neprekidnost isporuke vremenskog podatka. Time će kod korisnika biti otklonjena svaka sumnja u pogledu kvaliteta vremenskog podatka koji koristi.

Na ovaj način, poslovi kod kojih je vremenski podatak od bitnog značaja, kao i komunikacija sa pravnim i fizičkim licima dobijaju punu validnost i sigurnost. Rešenje u oblasti distribucije vremena će pozitivno uticati na građane jer se time uklanjaju različite negativne situacije koje nastaju usled korišćenja neadekvatnog vremenskog podatka.

Propisivanje obaveze za vlasnike komunalnih merila koja podležu overavanju u propisanim rokovima da vode evidenciju o komunalnim merilima postiže se veća sigurnost građana u ispravnost i tačnost tih merila.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Oblast metrologije nije usmerena na neku specifičnu grupu populacije.

3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Oblast metrologije nije usmerena na neke osetljive društvene grupe.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Predloženim rešenjem kojim se očekuje skraćivanje vremenskog roka trajanja postupka imenovanja i smanjenje troškova postupka može uticati na povećanje broja imenovanih tela za overavanje, što će povećati tržišnu konkurenciju. nova radna mesta, jačanje konkurentnosti, kao i unapređenje poslovnog okruženja.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Oblast metrologije omogućava ravnopravan tretman različitih kategorija lica.

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Očekuje se da rešenja u Zakonu o metrologiji pozitivno utiču na cene u ovoj oblasti ali zbog širine oblasti uticaj na standard stanovništva je bez značaja.

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Oblast metrologije ne utiče na promenu socijalne situacije.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Oblast metrologije ne utiče na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja.

PRILOG 8:

Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu

1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije?

Oblast metrologije može indirektno uticati na predmetne oblasti tako što se postupkom overavanja ili etaloniranja merila i opreme kojima se mere i ispituju parametri kvaliteta u predmetnim oblastima potvrđuje da su merila i oprema ispravni, a dobijeni rezultati pouzdani i tačni.

2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

Oblast metrologije može indirektno uticati na zdravlje ljudi tako što se postupkom overavanja ili etaloniranja medicinskih uređaja koji se koriste u zdravstvenim ustanovama potvrđuje da su medicinski uređaji ispravni, a dobijeni rezultati pouzdani i tačni.

4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

PRILOG 9:

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Zakonskim rešenjem za postupak imenovanja tela za overavanje merila su se razdvojile nadležnosti između Direkcije koja proverava ispunjenost uslova i Ministarstva koje donosi odluku o imenovanju čime je izbegnuta mogućnost sukoba interesa koji bi mogla imati Direkcija kada bi bila jedini učesnik u odlučivanju, s obzirom da u isto vreme može overavati sva merila.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Ministarstvo privrede i Direkcija imaju kapacitete za sprovođenje Zakona.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Nije potrebno izvršiti restrukturiranje postojećih državnih organa.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Da.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Nije relevantno.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Ministarstvo i Direkcija preduzimaće sve potrebne mere za sprovođenje Zakona o metrologiji.

U pogledu **regulatornih mera**, u prelaznim i završnim odredbama Predloga zakona o metrologiji predviđeno je donošenje podzakonskih akata, i to:

Podzakonski akti koje donosi Vlada:

1) Uredba o zakonskim mernim jedinicama, njihovim nazivima, oznakama, kao i načinu njihove upotrebe (nije propisan rok za donošenje ovog podzakonskog akta iz razloga što se tom uredbom prenosi u pravni sistem Republike Srbije evropski propis);

2) Odluka o osnivanju Metrološkog saveta (rok za donošenje je godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona).

Podzakonski akti koje donosi ministar nadležan za poslove metrologije:

1) Pravilnik kojim se bliže uređuje način provere ispunjenosti uslova za imenovanje pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

2) Pravilnik kojim se bliže uređuje način provere ispunjenosti uslova za izdavanje akta o osposobljenosti i način provere osposobljenosti za obavljanje poslova overavanja merila, kao i period redovnih provera (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

3) Pravilnik kojim se bliže uređuje način provere ispunjenosti uslova za pribavljanje i održavanje licence za obavljanje poslova overavanja merila (rok za donošenje je najkasnije 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

4) Pravilnik kojim se bliže uređuju uslovi i način provere ispunjenosti uslova za priznavanje nacionalnih etalona za pojedine veličine i imenovanje nosioca nacionalnog etalona, uslovi i način korišćenja nacionalnog etalona, kao i sadržaj odluke o proglašenju nacionalnog etalona i imenovanju nosioca nacionalnog etalona (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

5) Pravilnik kojim se bliže propisuju vrste merila koja podležu zakonskoj kontroli, odnosno za koja je propisano sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti i odobrenja tipa merila, overavanje merila, vremenski intervali periodičnog overavanja tih merila, kao i vrste merila čije overavanje obavlja Direkcija, odnosno imenovana tela za overavanje merila (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

6) Pravilnici kojima se za merila koja podležu zakonskoj kontroli bliže propisuju zahtevi koje mora da ispunjava merilo koje se isporučuje na tržištu, odnosno stavlja u upotrebu, postupci ocenjivanja usaglašenosti, isprave o usaglašenosti, dokumentacija koja prati merilo prilikom isporuke na tržištu, odnosno stavljanja u upotrebu, natpisi, oznake i žigovi na merilima, kao i drugi zahtevi u pogledu svojstava merila (rok za donošenje ovih akata nije propisan u Predlogu zakona iz razloga što se isti donose u zavisnosti od potrebe usklađivanja regulative u odnosnoj materiji sa stanjem razvoja tehnike i tehnologije);

7) Spisak srpskih standarda, odnosno normativnih dokumenata koji se donose na osnovu pravilnika kojima se za pojedina merila koja podležu zakonskoj kontroli bliže propisuju zahtevi koje mora da ispunjava merilo koje se isporučuje na tržištu, odnosno stavlja u upotrebu, postupci ocenjivanja usaglašenosti, isprave o usaglašenosti, dokumentacija koja prati merilo prilikom isporuke na tržištu, odnosno stavljanja u upotrebu, natpisi, oznake i žigovi na merilima, kao i drugi zahtevi u pogledu svojstava merila i koji se objavljuju u „Službenom glasniku Republike Srbije” (spiskovi standarda, odnosno normativnih dokumenata donose se u zavisnosti od njihovog objavljivanja u „Službenom glasniku Evropske unije” i iz tog razloga u Predlogu zakona nije propisan rok za njihovo donošenje);

8) Pravilnik kojim se bliže uređuju uslovi i način odobrenja tipa merila, tehnička dokumentacija koju je potrebno priložiti, broj merila istog tipa koji treba dostaviti, sadržaj i način čuvanja izveštaja o sprovedenim ispitivanjima, sadržaj sertifikata o odobrenju tipa, način označavanja odobrenog tipa merila, način čuvanja tehničke dokumentacije i ispitanih merila, postupanje po primedbama podnosioca zahteva, kao i uslovi i način izmene i dopune, odnosno povlačenja izdatog sertifikata o odobrenju tipa merila (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

9) Pravilnik kojim se bliže uređuje način i uslovi overavanja merila, način, uslovi i rokovi čuvanja potrebne dokumentacije, kao i sadržina zapisnika o overavanju merila (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

10) Pravilnici kojima se za pojedina merila propisuju zahtevi za merila tokom veka upotrebe, overavanje merila tokom veka upotrebe, metode merenja, karakteristike opreme za utvrđivanje ispunjenosti zahteva, dokumentacija koja prati merilo tokom veka upotrebe, natpisi, oznake i žigovi na merilima, sadržina obrasca za rezultate ispitivanja, odnosno merenja, kao i drugi zahtevi u pogledu svojstava merila (rok za donošenje ovih akata nije propisan u Predlogu zakona iz razloga što se isti donose u zavisnosti od potrebe usklađivanja regulative u odnosnoj materiji sa stanjem razvoja tehnike i tehnologije);

11) Pravilnik kojim se bliže uređuju vrste, oblik i način stavljanja žigova koji se upotrebljavaju pri overavanju merila, rok njihovog važenja, sadržaj sertifikata o overavanju merila, kao i način čuvanja, evidentiranja, zaduživanja i razduživanja žigova koja koriste imenovana tela za overavanje merila (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

12) Pravilnik kojim se bliže uređuje način vanrednog pregleda merila, kao i sadržaj i rok čuvanja izveštaja o vanrednom pregledu merila u upotrebi (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

13) Pravilnik kojim se bliže uređuje sadržaj i način sprovođenja metrološke ekspertize (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

14) Pravilnik kojim se bliže uređuje način i postupak ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda radi provere ispunjenosti metroloških zahteva, zahtevi za opremu koja se koristi prilikom merenja stvarne količine prethodno upakovanih proizvoda, metrološki zahtevi koje moraju da ispune količine prethodno upakovanih proizvoda, način označavanja količina, kao i dozvoljena odstupanja stvarnih količina od označenih nazivnih količina (nije propisan rok za donošenje ovog akta iz razloga što se ovim pravilnikom prenosi u pravni sistem Republike Srbije evropski propis);

15) Pravilnik kojim se propisuje veličina i oblik znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda, način postavljanja tog znaka, propisani postupak utvrđivanja ispunjenosti metroloških zahteva, kao i način i uslovi dokumentovanja usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima (nije propisan rok za donošenje ovog akta iz razloga što se ovim pravilnikom prenosi u pravni sistem Republike Srbije evropski propis);

16) Pravilnik kojim se bliže uređuju zahtevi za merne boce, dopuštena odstupanja zapremine, način i uslovi odobravanja oznake proizvođača, veličina i oblik znaka usaglašenosti, način provere ispunjenosti propisanih metroloških zahteva, kao i natpisi i oznake na bocama kao mernim posudama (nije propisan rok za donošenje ovog akta iz razloga što se ovim pravilnikom prenosi u pravni sistem Republike Srbije evropski propis).

U pogledu *institucionalnih mera*, potrebno je ukazati da je Predlogom zakona predloženo novo razgraničenje poslova između Ministarstva i Direkcije, tako da će poslove imenovanja pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, obavljati Ministarstvo. S tim u vezi, u Ministarstvu će se preraspodelom postojećih kadrovskih kapaciteta omogućiti efikasno obavljanje ovih poslova, pogotovo imajući u vidu da su se do 2016. godine kada je stupio na snagu važeći zakon, postupci ovlašćivanja tela za obavljanje poslova overavanja merila sprovodili u Ministarstvu, nakon čega je nadležnost za obavljanje ovih poslova prešla na Direkciju.

U vezi sa predloženim razgraničenjem poslova Ministarstva i Direkcije, Predlogom zakona je predloženo da nadzor nad radom imenovanih tela za overavanje merila vrši Ministarstvo.

Takođe, Direkcija, će poslove metrološkog nadzora u Republici Srbiji sprovoditi, preko metroloških inspektora u skladu sa propisima kojima se uređuje tržišni i inspekcijski nadzor.

U pogledu *neregulatornih mera* nastaviće se mere i aktivnosti za praćenje ostvarivanja ciljeva preko podataka koji će se redovno objavljivati u Izveštajima o radu Direkcije.

Direkcija će kontinuirano vršiti neophodne izmene i tehnička unapređenja internet stranice Direkcije, sa ciljem da informacije i evidencije koje se na njoj objavljuju budu precizne i dostupne zainteresovanim stranama.

Takođe, u vezi sa novim poslovima Direkcije koji se odnose na istraživanje i razvoj u oblasti metrologije, kao i obavljanje izdavačke delatnosti, Direkcija će učestvovati u međunarodnim i domaćim istraživačkim i razvojnim projektima u oblasti metrologije, a rezultate projekata objavljivaće u vidu stručnih radova i publikacija.

PRILOG 10:

Ključna pitanja za analizu rizika

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocima odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Imajući u vidu značaj pitanja koja uređuje ovaj zakon, ministar je rešenjem formirao Posebnu radnu grupu koja je pripremila tekst Nacrta zakona o metrologiji, a koju čine predstavnici Ministarstva privrede, Direkcije za mere i dragocene metale, Privredne komore Srbije – Grupacija za metrologiju, Ministarstva odbrane, AMSS – Centar za motorna vozila d.o.o. Beograd, Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija – Sektor tržišne inspekcije, kao i Ministarstva zdravlja.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Za sprovođenje ovog zakona u toku 2021. godine nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije, jer su ista već opredeljena Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2021. godinu.

3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Za sprovođenje ovog zakona nije identifikovan još neki rizik.

Informacija o sprovedenim konsultacijama sadrže podatke o:

1) vremenu, obimu i metodama konsultacija;

Imajući u vidu značaj pitanja koja uređuje ovaj zakon, ministar je rešenjem formirao Posebnu radnu grupu koja je pripremila tekst Nacrta zakona o metrologiji, a koju čine predstavnici Ministarstva privrede, Direkcije za mere i dragocene metale, Privredne komore Srbije – Grupacija za metrologiju, Ministarstva odbrane, AMSS – Centar za motorna vozila d.o.o. Beograd, Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija – Sektor tržišne inspekcije, kao i Ministarstva zdravlja.

Takođe, u periodu od 20. avgusta do 10. septembra 2018. godine je sprovedena javna rasprava o Nacrtu zakona. U tom periodu, tekst Nacrta zakona bio je postavljen na internet stranici Ministarstva privrede i Direkcije za mere i dragocene metale, kao i na portalu e-uprave, čime se omogućilo javnosti da primedbe, predloge i sugestije na tekst Nacrta zakona dostavi Ministarstvu putem pošte ili elektronskim putem. Sve zainteresovane strane imale su priliku da iznesu svoje primedbe, predloge i sugestije u okviru sprovođenja javne rasprave koja je u formi okruglog stola organizovana u sledećim gradovima, i to: Novom Sadu dana 4. septembra 2018. godine, u trajanju od 11,00 do 13,00 časova, u prostorijama Regionalne privredne komore Južnobačkog upravnog okruga, Narodnog fronta 10, 21000 Novi Sad; Kragujevcu, dana 5. septembra 2018. godine, u trajanju od 11,00 do 13,00 časova, u prostorijama Regionalne privredne komore Šumadijskog i Pomoravskog upravnog okruga, dr Zorana Đinđića 10/IV, i Beogradu, dana 7. septembra 2018. godine, u trajanju od 10,00 do 13,00 časova, u prostorijama Privredne komore Srbije, ul. Resavska broj 13-15.

Tekst Nacrta zakona je postavljen na internet stranici Ministarstva privrede www.privreda.gov.rs, Direkcije za mere i dragocene metale www.dmdm.gov.rs, kao i na portalu e-uprave www.euprava.gov.rs.

2) učesnicima konsultativnog procesa;

Pored predstavnika Ministarstva privrede i Direkcije za mere i dragocene metale, u Radnu grupu za izradu Nacrta zakona imenovani su i predstavnici Privredne komore Srbije – Grupacija za metrologiju, Ministarstva odbrane, AMSS – Centar za motorna vozila d.o.o. Beograd, Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija – Sektor tržišne inspekcije, kao i Ministarstva zdravlja.

3) pitanjima koja su bila predmet konsultacija;

Pored pitanja načelnog karaktera, najveći deo pitanja odnosi na oblast overavanja merila, odnosno na status tela za overavanje merila kao i postupak imenovanja tela za overavanje merila.

4) primedbama, sugestijama i komentarima koji su uzeti u razmatranje i onima koji nisu uvaženi, kao i o razlozima za njihovo neprihvatanje;

- da Nacrt zakona ne uvažava osnovne preporuke iz Međunarodnog dokumenta Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju OIML D1 (2012) - Considerations for a Law on metrology, iz većine od 36 Elemenata, koliko se u OIML D1 nalazi, što predstavlja nepoštovanje Konvencije o osnivanju OIML organizacije, kojoj je SFRJ bila jedan od osnivača i član, a Republika Srbija naslednik - Ova primedba nije obrazložena niti se navodi koji od elemenata dokumenta D1 se ne uvažava, pa se ne može prihvatiti, zato što u pogledu poštovanja dokumenta Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju OIML D1 (2012), Nacrt zakona nastavlja praksu uspostavljenu važećim zakonom iz 2016. godine;

- da Nacrt zakona zaobilazi međunarodne/evropske standarde, u kojima su dokumentovani zahtevi za nepristrasno i objektivno dokazivanje stručnosti i kompetencije za tehnička, a time i metrološka ispitivanja/kontrolisanja (npr. ISO/IEC 17020 i ISO/IEC 17025), odnosno da Nacrt ne uključuje sve nacionalne institucije Infrastrukture kvaliteta, npr. ATS. U skladu sa Zakonom o akreditaciji („Službeni glasnik RS”, broj 73/10), akreditacija nije obavezna, ali se u određenim oblastima uzima u obzir (ocenjivanje usaglašenosti merila – koje se vrši u skladu sa Zakonom o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti („Službeni glasnik RS”, broj 36/09), kao i kada su u pitanju imenovani nosioci nacionalnih etalona). Ipak, uzimajući u obzir i druge sugestije u vezi sa ovim pitanjem, Ministarstvo privrede će uneti odgovarajuće izmene u Nacrt zakona tako da će se akreditacija tela za overavanje merila uzeti u obzir prilikom ocene ispunjenosti uslova za imenovanje tela za overavanje merila, ravnopravno sa aktom o ospobljenosti koji će izdavati Direkcija;

- opšti komentar na Nacrt zakona, da postoji mogućnost da se primenom ovakvih odredbi Zakona, metrološki sistem Republike Srbije dovede do zagušenja, odnosno do diskontinuiteta, jer se Direkciji daje isključivi zadatak overavanja merila i postavlja se pitanje kapaciteta Direkcije – Primedba se ne može prihvatiti, Nacrtom zakona predviđeno je da pored Direkcije, overavanje merila sprovode i imenovana tela za overavanje merila (sadašnja ovlašćena tela);

- da se položaj Direkcije u okviru državne uprave promeni, odnosno vrati na Zavod. Usvajanjem ovog predloga bilo bi nemoguće postići ciljeve koji se žele postići promenom statusa Direkcije;

- da se u vezi sa merilima koja su subjekt zakonske metrologije (između ostalih i merila koja se koriste u zaštite zdravlja i zaštiti životne sredine) predvidi bliža definicija ovih merila, imajući u vidu metrološke potrebe korisnika ovakvih merenja. Na primer, veći deo dozimetara i detektora koriste se u specificiranim uslovima i predmet su etaloniranja, te ne mogu biti obuhvaćeni zakonskom metrologijom. Potrebno je razmotriti uvođenja zahteva za etaloniranje u Nacrt zakona, stiče se utisak da merila koje ne moraju biti overena ne moraju biti ni etalonirana – U vezi sa ovim predlogom ističemo da je preciziranje pojedinih merila koja podležu zakonskoj kontroli predmet podzakonskog akta. Podzakonskim aktom je moguće rešiti ovaj problem da se overavanje vrši tako da se za određene dozimetre i detektore koriste rezultati etaloniranja;

- da se u članu 5. Nacrta zakona doda definicija „državnog žiga“ za overavanje merila – Predlog se ne može prihvatiti, jer Nacrt zakona sledi praksu prethodnih zakona o metrologiji koji ne definišu pojam državnog žiga;

- da imenovani nosioci nacionalnih etalona budu preimenovani u „imenovane institute” ili „imenovane metrološke institute”, s obzirom da je međunarodno prepoznat naziv za imenovane nosioce nacionalnih etalona – Designated Institutes – Predlog nije prihvaćen iz razloga što imenovani nosioci nacionalnih etalona mogu biti organi državne uprave, odnosno druga pravna lica. Nacrtom zakona je izbegnut termin „institut”, kako bi se izbeglo povezivanje sa pravnim statusom imenovanih nosilaca nacionalnih etalona;

- da Nacrt zakona u članu 10. stav 1. tačka 11) i članu 13. stav 1. predviđa da Direkcija proverava ispunjenost uslova za obavljanje poslova overavanja, umesto

Akreditacionog tela Srbije, čije je to nadležnost. Ovde dolazi do dupliranja i preklapanja poslova dve različite organizacije, za čim nema potrebe, a posebno imajući u vidu njihove kapacitete - Primedba se ne može prihvatiti, jer se upravo Nacrtom Zakona predviđa nadležnost Direkcije za proveru ispunjenosti određenih uslova, odnosno ne dolazi do dupliranja poslova. Međutim, imajući u vidu primedbe prispele u toku sprovođenja javne rasprave, razmotriće se izmena u Nacrtu zakona tako da se omogućiti i drugi način provere ispunjenosti uslova (npr. akreditacija);

- da se iz Nacrta zakona izbriše obaveza licenciranja zaposlenih, a što je predviđeno čl. 10. tačka 24), čl. 12. tačka 2), čl. 14, čl. 60. i čl. 61 - Primedba se ne može prihvatiti, jer je i važećim zakonom propisana obaveza polaganja stručnog ispita za zaposlene koji obavljaju poslove overavanja merila;

- da se Direkcija ovlasti da izdaje i Akt o osposobljenosti i rešenje o imenovanju, kako bi se izbeglo dupliranje poslova i produžavanje procesa i vremena iz razloga što Direkcija izdaje Akt o osposobljenosti, a ministarstvo donosi rešenje o imenovanju, na osnovu izdatog akta - Primedba se ne može prihvatiti, jer ovakvo rešenje ima za cilj razgraničenje poslova koje se odnose na imenovanje tela za overavanje merila tako što Direkcija proverava ispunjenost određenih uslova a Ministarstvo donosi odluku o imenovanju. Kao što je već navedeno, jedan od razloga za razgraničenja poslova imenovanja za overavanje merila je smanjenje potencijalnog sukoba interesa u Direkciji prema telima za overavanje;

- zahtev za pojašnjenjem veze između IT za overavanje merila i licenci za fizička lica. Da li će to biti bliže definisano podzakonskim aktima i na koji način će biti dokazani uslovi za sticanje licence - Posedovanje licence osoblja za overavanje merila jedan je od uslova za imenovanje i njime se dokazuje osposobljenost i stručnost kadra. Biće bliže uređeno podzakonskim aktom;

- zahtev za pojašnjenjem, iz Nacrta zakona nije jasno da li imenovana tela moraju da poseduju akreditaciju? - Nacrt zakona predviđa nadležnost Direkcije za proveru ispunjenosti određenih uslova. Međutim, imajući u vidu primedbe prispele u toku sprovođenja javne rasprave, omogućiće se i drugi način provere ispunjenosti uslova (npr. akreditacija);

- da se doda novi stav i precizira šta se dešava sa merilima kojima je isteklo tipsko odobrenje, odnosno za merila kojima je isteklo tipsko odobrenje, a nije izdato novo ili produženo staro na zahtev proizvođača ili zastupnika može biti overeno ukoliko je merilo usaglašeno sa propisanim zahtevima - U članu 11. važećeg Pravilnika o načinu i uslovima overavanja merila („ Službeni glasnik RS”, broj 7/18), navedeno je da se merila za koja je istekao rok važenja uverenja o odobrenju tipa merila, a koja se nalaze u upotrebi, overavaju ukoliko ispunjavaju propisane zahteve;

5) uticaju rezultata konsultacija na izbor mera iz propisa.

Primedbe i predlozi koji će biti još jednom razmotreni na Posebnoj radnoj grupi za izradu Nacrta zakona o metrologiji: 1) da se definicija Nacionalnog metrološkog instituta dopuni rečima: „Imenovani nosilac nacionalnih etalona ili imenovani metrološki institut je institucija imenovana da razvija i održava nacionalne etalone jedne ili više veličina koji se ne razvijaju i ne održavaju u Nacionalnom metrološkom institutu, ili da se u posebnoj tački ovog člana definiše „Imenovani nosilac nacionalnih etalona ili imenovani metrološki institut”; 2) da se definicija komunalnog merila briše iz Nacrta zakona jer pojam nije adekvatno objašnjen, odnosno značenje pojma komunalno merilo usaglasiti sa Welmec 11.3 i drugim vodičima serije 11, (merila koja koriste javna preduzeća: vodomeri, gasomeri, brojila električne energije i merila toplotne energije) i sa Pravilnikom o merilima (onih merila koja se koriste u funkciji zaštite javnog interesa); 3) da se značenje pojma zakonska metrološka kontrola usaglasiti sa Pravilnikom o merilima (onih merila koja se koriste u funkciji zaštite javnog interesa); 4) da se član 13. stav 3. Nacrta zakona dopuni dinamikom koja se planira za redovne provere osposobljenosti koje sprovodi Direkcija; 5) da se u članu

16. stav 1. tačka 2) izuzmu reči: „i Direkciju”, jer je imenovanje tela za overavanje u nadležnosti Ministarstva, a ne Direkcije, pa nema razloga da se obaveštava i Direkcija; 6) da se u vezi sa evidencijama koju vode imenovana tela za overavanje merila i koje sadrže i podatak o mestu upotrebe merila, razmotre 2 primedbe, i to: 1. - imenovano telo za overavanje merila nemoguće je da zna gde će ga korisnik – vlasnik merila ugraditi ili ga u toku korišćenja više puta premeštati. Verovatno se traži kao po prethodnom Zakonu: mesto-lokacija na kojoj se vrši overavanje merila, a ne mesto upotrebe? 2. - nije primenjivo za sve vrste merila (merila koja koriste javna preduzeća), pa se predlaže da se u čl. 17. tačka 5) Nacrta zakona, posle reči: „mestu upotrebe merila”, dodaju reči: „po potrebi”; 7) da se u članu 28. (Odobrenje tipa merila) u stavu 7. precizira „lice koje je izvršilo prepravku merila” u smislu da li je u pitanju fizičko/pravno lice koje je proizvođač ili ovlašćeni zastupnik proizvođača. Takođe, navedeni stav dopuniti propisivanjem da zahtev podnosi korisnik merila ako proizvođač ili zastupnik nisu više dostupni na tržištu, čime bi se omogućilo ispitivanje merila na kome je izvršena prepravka i u tim slučajevima; 8) U tekstu Nacrta se, kao i u postojećem Zakonu, upotrebljava termin „vlasnik merila”. Sa aspekta merila u komunalnim delatnostima, postavlja se suštinsko pitanje: ko je vlasnik merila, npr. vodomera? Vodomer je sastavni element priključne veze (priključka). Priključna veza je sastavni deo javne mreže. Komunalna preduzeća nisu vlasnici javne (komunalne) mreže, već je to država. Na koji će onda način država ispunjavati obaveze definisane Nacrtom npr. članom 32, 37. i 54? Dakle, kada su u pitanju komunalni proizvodi i usluge, ne može biti korišćen termin „vlasnik merila“ već „vršilac komunalne delatnosti”.

Na osnovu primedbi, predloga i sugestija koji su dobijeni u postupku javne rasprave, Posebna radna grupa je unela izmene u Nacrt zakona. Izmene koje su unete se odnose na načine provere ispunjenosti uslova za imenovanje pravnih lica za overavanje merila, tako što postoje dva načina provere koju sprovode Direkcija ili Akreditaciono telo Srbije, što uvodi konkurenciju u tom postupku odnosno mogućnost za smanjivanje troškova tela za overavanje i skraćivanje rokova provere.

Posebna radna grupa je sačinila konačnu verziju Nacrta zakona koja je upućena na mišljenje organima državne uprave sa čijim delokrugom rada je povezano pitanje na koje se Nacrt zakona odnosi.

U periodu od 20. avgusta do 10. septembra 2018. godine je sprovedena javna rasprava o Nacrtu zakona. U tom periodu, tekst Nacrta zakona bio je postavljen na internet stranici Ministarstva privrede i Direkcije za mere i dragocene metale, kao i na portalu e-uprave, čime se omogućilo javnosti da primedbe, predloge i sugestije na tekst Nacrta zakona dostavi Ministarstvu putem pošte ili elektronskim putem. Sve zainteresovane strane imale su priliku da iznesu svoje primedbe, predloge i sugestije u okviru sprovođenja javne rasprave koja je u formi okruglog stola organizovana u sledećim gradovima, i to: Novom Sadu dana 4. septembra 2018. godine, u trajanju od 11,00 do 13,00 časova, u prostorijama Regionalne privredne komore Južnobačkog upravnog okruga, Narodnog fronta 10, 21000 Novi Sad; Kragujevcu, dana 5. septembra 2018. godine, u trajanju od 11,00 do 13,00 časova, u prostorijama Regionalne privredne komore Šumadijskog i Pomoravskog upravnog okruga, dr Zorana Đinđića 10/IV, i Beogradu, dana 7. septembra 2018. godine, u trajanju od 10,00 do 13,00 časova, u prostorijama Privredne komore Srbije, ul. Resavska broj 13-15.

Tekst Nacrta zakona je postavljen na internet stranici Ministarstva privrede www.privreda.gov.rs, Direkcije za mere i dragocene metale www.dmdm.gov.rs, kao i na portalu e-uprave www.euprava.gov.rs.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa - VLADA
Obrađivač - MINISTARSTVO PRIVREDE

2. Naziv propisa
PREDLOG ZAKONA O METROLOGIJI
DRAFT LAW ON METROLOGY

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):
 - a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa, POGLAVLJE V, ČLAN 77. SPORAZUMA KOJI SE ODNOSI NA TEHNIČKE PROPISE, STANDARDIZACIJU, METROLOGIJU, AKREDITACIJU I OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI PO KOM SE REPUBLIKA SRBIJA OBAVEZALA DA ĆE PREDUZETI NEOPHODNE MERE KAKO BI SE POSTEPENO POSTIGLA USKLAĐENOST SA TEHNIČKIM PROPISIMA EVROPSKE UNIJE.

 - b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma, ČLAN 72. SPORAZUMA

 - v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma, ISPUNJAVA U POTPUNOSTI

 - g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
/

 - d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije. GLAVA 3. SPOSOBNOST PREUZIMANJA OBAVEZA IZ ČLANSTVA U EU, 3.1. SLOBODA KRETANJA ROBA, DEO 3.1.1. HORIZONTALNA PITANJA, 3.1.1.4. METROLOGIJA.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:
 - a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
UGOVOR O FUNKCIONISANJU EVROPSKE UNIJE, DEO TREĆI-POLITIKE I UNUTRAŠNJE DELOVANJE UNIJE; NASLOV II. – SLOBODNO KRETANJE ROBE, POGLAVLJE 3. ZABRANA KVANTITATIVNOG OGRANIČENJA IZMEĐU DRŽAVA ČLANICA, ČL. 34. I 35, SA KOJIMA JE NACRT ZAKONA O METROLOGIJI POTPUNO USKLAĐEN.

 - b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
/

 - v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
/

 - g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
/

 - d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

NE POSTOJI ODGOVARAJUĆI PROPIS EVROPSKE UNIJE SA KOJIM JE POTREBNO OBEZBEDITI USKLAĐENOST PREDLOGA ZAKONA O METROLOGIJI.

PRI IZRADI PREDLOGA ZAKONA UZETE SU U OBZIR PREPORUKE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA ZAKONSKU METROLOGIJU (OIML) U KOJIMA SU DEFINISANI ELEMENTI ZA IZRADU ZAKONA O METROLOGIJI DRŽAVA ČLANICA ORGANIZACIJE.

OVIM ZAKONOM SE STVARA PRAVNI OSNOV ZA PREUZIMANJE UREDBI I DIREKTIVA EU U OBLASTIMA KOJIMA SE REGULIŠU ZAHTEVI ZA MERNE JEDINICE, KAO I ZAHTEVI ZA MERILA I PRETHODNO UPAKOVANE PROIZVODE.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

DA

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

PREDLOG ZAKONA O METROLOGIJI NIJE BIO PREDMET KONSULTACIJA SA EK, NITI SU U NJEGOVOJ IZRADI UČESTVOVALI KONSULTANTI JER SE NJIME NE VRŠI USKLAĐIVANJE SA PROPISIMA EU.